

Štórski ŽELEZAR

Leto XVII.

1977

April

Št. 4

URESNIČEVANJE ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

DOHODKOVNI ODNOSI, SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST

Akcija o uresničevanju ZZZD v naši Železarni poteka že od obravnave osnutka ZZZD. Idelana je bila analiza stanja in obravnava na v najširšem krogu.

DS je na predlog DPO imenoval komisijo za pripravo in spremljanje akcijskega programa za uresničevanje ZZZD. Samo konkretno delo pa poteka v 4 delovnih komisijah, ki se delijo na področja:

1. Ekonomsko-finančno področje
2. Medsebojna delovna razmerja
3. Poslovodna in samoupravna organiziranost
4. Samoupravno normativno področje

Na nivoju TOZD in OSS pa bodo pripravljeno gradivo obravnavali posebni odbori, ki bodo sodelovali s strokovnimi komisijami in vodili razpravo v TOZD. Po sprejetju akcijskega programa in po odločitvi o novi organiziranosti ter skladno s stališči in sklepi DPO Železarne bo treba najpozneje do konca novembra 1977 vse oblike združenega dela in sredstev, urediti njihovo vsebinsko zasnovo, vse do podpisa samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD in DSSS v delovno organizacijo.

Poglavitna naloga, ki izhaja iz akcijskega programa o uresni-

vanju ZZZD v naši Železarni je priprava koncepta za postavitev dohodkovnih odnosov in nove samoupravne organiziranosti Železarne. Pri pripravi programa smo upoštevali stališča političnih organizacij, ter predloge iz razprave o uresničevanju ZZZD, ki so bile podane po posameznih TOZD.

Resnost pristopa k uresničevanju ZZZD se kaže v tem, da vse strokovne komisije aktivno delajo, nekatere so že dale osnovna izhodišča v razpravo. Tako je komisija za urejevanje dohodkovnih odnosov dala v obravnavo osnutek principov pridobivanja prihodka na osnovi združevanja dela in sredstev ter principe pridobivanja dohodka na osnovi združevanja sredstev.

V prvem delu je prikazano oblikovanje dogovorjene cene ter pridobivanje in delitev skupnega prihodka med TOZD, ki so sodelovale pri njegovem ustvarjanju. V drugem delu pa pridobivanje oziroma udeležba na skupnem dohodku TOZD, ki koristi združena sredstva ene ali več TOZD.

Komisija za pripravo modela delitve OD po delu je izdelala analizo obstoječega stanja, pripravlja pa predlog o uresničevanju ZZZD in bo material v roku dan v obravnavo.

Komisija za pripravo osnutka tistega dela sporazuma, ki se nanaša na medsebojno delovno razmerje delavcev v združenem delu

je pripravila material in je dan v obravnavo. Celotno področje medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu je obravnavano v 4. poglavju ZZZD, ki je razdeljen na 5 oddelkov.

Osnutek predloga samoupravne organiziranosti, ki ga je pripravila komisija, sloni na programu uresničevanja ZZZD na osnovah globalne koncepcije razvoja in organiziranosti Železarne je zasnovan na vzporednem in istočasnem procesu organiziranja temeljnih organizacij združenega dela in delovne skupnosti skupnih služb, v delovno organizacijo Železarne. Vodilo pa je samoupravno organiziranje in združevanje tistih delov delovnega procesa, ki so pri upoštevanju izhodišč globalne koncepcije tudi dohodkovno povezani in odvisni.

Komisija za samoupravno normativno urejanje medsebojnih odnosov (samoupravne akte) je za svoje delo sicer odvisna od sprejetih stališč, ki jih posredujejo v razpravo ostale strokovne komisije. Neodvisno od tega gradiva komisija dela na pripravi stališč oziroma modela samoupravne organiziranosti v celotnem kompleksu, tako na področju osebnega izjavljanja, kakor tudi delegatskega sistema na vseh nivojih. Model bo v kratkem pripravljen in posredovan v razpravo po dogovorjenem postopku.

Z akcijskim programom, ki zajema naloge in aktivnosti potrebnih za izvedbo organizacije SOZD, delovnih in temeljnih organizacij, uresničevanje ZZZD so v Železarni določene podrobne naloge, roki ter odgovorni za njihovo izvedbo.

Počastitev pomembnih jubilejev

Na pobudo komiteja ZK Železarne Štore, so se organizacije in črta dogovorile za program v počastitev 85. rojstnega dneva tov. Tita, 40 let tov. Tita na čelu ZKJ in 40-letnici ustanovnega kongresa KPS.

Tako bo v mesecu aprilu slavnostna seja komunistov Železarne Štore; praznovanje praznika dela pa bo letos še slovesnejše kot pretekla leta. Organizirana bo skupna proslava dne 29. aprila v enem izmed obratov Štore II, dne 30. aprila pa bodo Gasilsko društvo Železarne Štore, organizacija ZSMS terena Štor ter železarne organizirali postavitev mlaja na Lipi ter v Štorah, kakor tudi ognjemet pri trgovini na Lipi. Kot vsako leto nas bo v Štorah 1. maja »prebudil« naš pihalni orkester. Po končani budnici pa bomo naš orkester lahko spremljali na televizijskih zaslonih v oddaji »Prvomajski zvoki«.

V dneh od 18. do 25. maja bodo TVD Partizan-Kovinar, odbor za rekreacijo, ZSMS Železarne Štore ter obe šoli organizirali »Teden športa« v Štorah. Organizatorji so si zadali zelo obširen program ter pričakujejo, da bo v primeru lepega vremena v enem tednu sodelovalo na prireditvah ca. 1000 udeležencev od najmlajših do veteranov.

Največjo prireditev pa bomo Štorjani spremljali v nedeljo, 29. maja, ko bo v Štorah tradicionalno že 10. srečanje gasilskih pionirskih ekip SRS in Hrvatske. Prireditev bo razdeljena na čisto gasilski del ter na kulturno zabavni del. Naše gasilsko društvo, ki je organizator tega srečanja, se bo potrudilo, da bo prireditev

uspela tako kot do sedaj vse gasilske prireditve in slovesnosti.

Počastitvi letošnjih jubilejev se bodo pridružili tudi naši godbeniki s samostojnim slavnostnim koncertom, ki bo 17. junija. Seveda pa bodo sodelovali tudi na ostalih prireditvah, s samostojnim koncertom pa bodo letošnje praznovanje še popestrili.

Že v času dopustniških dni pa se bomo člani kolektiva ter naši svojci sprehodili do naše prijetne izletniške točke na Svetini. V počastitev 4. julija, dneva borca, bo organizacija Zveze borcev NOV, v sodelovanju z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami ter društvi organizirala kulturni program s slavnostnim govorom ter športno zabavnim programom. Upamo, da bomo tega dne odhajali s Svetine oziroma Vrnčevega doma s prijetnimi vtisi, tisti ki pa se bomo peš podali na Svetino, pa tudi z osvojenimi TRIM značkami.

Praznovanja v letošnjem letu bomo nadaljevali za dan republike. Program praznovanja za dan republike bodo pripravile organizacije ZSMS.

Letošnje praznovanje ter slovesnosti bomo zaključili s praznovanjem 36. obletnice ustanovitve naše JLA. Organizacija Zveze rezervnih vojaških starešin se je obvezala, da bo pripravila v počastitev tega praznika prijeten program.

Gornji članek ima namen, da s kratko vsebino seznanijo člane kolektiva o letošnjih praznovanjih v Štorah. Seveda pa bomo člani kolektiva o vsaki posamezni prireditvi seznanjeni v »Informatorju« še bolj podrobno.

Ob
prazniku
dela
vsem
delovnim ljudem
iskrene čestitke

ANATOMIJA DOHODKA

Skromna rast in negospodarna delitev družbenega proizvoda, zniževanje dohodka ter pad reproduktivne sposobnosti družbenega dela, selitev dohodka v negospodarske sfere in v proizvodnjo široke porabe, so značilnosti poslovanja leta 1976. V Slovenskih železarnah je realna akumulacija padla za eno četrtno. Vse je treba storiti, da se vrnemo v tirnico srednjeročnega načrta.

Nahajamo se v času velikega preštevanja in analiziranja rezultatov poslovanja v letu 1976. V združenem delu, organih gospodarske zbornice, sindikatih, družbenopolitičnih skupnostih in celo v osrednjih političnih forumih razčlenjujejo sklepne račune, ugotavljajo uspehe, a še z večjo pozornostjo obravnavajo odstopanja od načrtane poti kakovostne krepitve našega gospodarstva. Nervoza ni naključna, saj je lansko leto bilo prvo leto petletnega obdobja 1976 do 1980, vsak spodrselaj v količini proizvodnje in strukturi naložb, v blagovnih ter denarnih tokovih pa se lahko neprijetno maščuje na dinamiko celotnega srednjeročnega obdobja.

Že med letom smo ugotavljali, da prizadevanja za stabilizacijo ne spremlja dinamična rast, temveč stagnacija proizvodnje, naravnost za substitucijo uvoza in zlasti povečanje izvoza pa je vendar kazala resnično dobre rezultate. Tudi znižanje stopnje inflacije, ki je bila razpolovljena, je bil očiten uspeh, ugoden pa je bil tudi učinek predpisov o obvezni poravnavi sprejetih obveznosti na likvidnost organizacij združenega dela. Zaključni računi pa so nam odkrili precej več, tudi to, kaj smo dosegli v načrtovanem kakovostnem premiku naše proizvodnje in gospodarjenja. Mnogo tistega, kar med letom ni bilo problematično, v dohodku zaključnih računov daje drugačno podobo. Znižani dohodek je zmanjšal uspeh brzdanja inflacije, odstopanje od načrtovane strukture delitev družbenega proizvoda je dodatno znižalo reprodukcijsko sposobnost gospodarstva, nizka rast proizvodnje in zaostajanje razvoja načrtovanih prednostnih dejavnosti pa so upravičeno povzročili resno zaskrbljenost.

Odklon od petletnega načrta

Vsi naši poskusi, da bi v reformi, stabilizaciji gospodarstva, zmanjševanju inflacije in uravnoteženju zunanjetrgovinske bilance prišli suhi preko vode, so ostali brez uspeha. Ni borbe brez žrtev in ranjenih pa tudi reformiranja gospodarjenja ni možno speljati brez velike samoodpovedi in naporov. Rešitve in v oblikovanju lepih resolucij, temveč le v konkretnem delu v tovarnah, v združenem delu in zavestnem usmerjanju pridobljenih materialnih dobrin za doseganje zastavljenih ciljev.

Spomnimo se leta 1965, ko smo zaorali ledino reforme. Kljub prisegam, da bomo sprejete cilje dosegli, in kljub dobri volji vseh, ki je vladala na štartu, so nas napore hitro omajali, neobdelana zemlja nam je bila pretrda in inflacija je zopet postala naša to-

lažilna »rešiteljica«. Tudi srednjeročni načrt za obdobje 1971 do 1975 je vseboval reformske sestavine, napovedoval strukturalne premike in dinamično rast ob stabilnejšem gospodarstvu. Žal so rezultati tudi tega petletnega obdobja bili daleč od načrtovanih ciljev, prava kriza pa je nastala v bilanci zunanjetrgovinskega prometa. Primanjkljaj se je stalno povečeval, leta 1975 pa smo z izvozom pokrili le še dobro polovico našega uvoza, Slovenija pa le 48 %.

V petletno obdobje od 1976 do 1980 smo vstopili z velikimi ambicijami. Res je, da se je načrtovanje nekoliko zavleklo, sredi prvega leta novega srednjeročnega obdobja pa smo že razpolagali z zveznim in republiškim družbenim planom, ki načrtujeta stopnjo rasti družbenega proizvoda, odpravljanje strukturalnega neskladja gospodarstva, izenačevanje območne razvitosti, znižanje zunanjetrgovinskega primanjkljaja in uravnoteženje plačilne bilance, stabilnejše cene, jačanje dinarja in skladno rast življenjske ter družbene ravni. V pred osmimi meseci sprejetem družbenem planu SR Slovenije za obdobje 1976 do 1980 je predvideno povečanje družbenega proizvoda celotnega gospodarstva od 82 milijard, doseženih leta 1975, na 110 milijard leta 1980, kar je 6 % letna rast. Plan dalje predvideva, da bo v strukturi družbenega proizvoda delež za naložbe v osnovna sredstva povečan od 17,8 na 19 %.

Prvo leto petletnega obdobja od 1976 do 1980 je že za nami, rezultati, ki smo jih dosegli, pa so taki, da so omajali temelje celotne zgradbe družbenega načrta. Namesto 6 % smo v Sloveniji dosegli le 2,9 % rast družbenega proizvoda celotnega gospodarstva in še to z neugodno strukturo. Naše zadovoljstvo, da smo v tem letu delež pokrivanja uvoza z izvozom dvignili na 72 % in znižali inflacijo na okrog 10 %, sta nam zagrenila predvsem padec dohodka in znižana reprodukcijska sposobnost gospodarstva. Nižja inflacija se rezultira v nižjem dohodku, nižji uvoz je v glavnem plod restriktivskih ukrepov, zboljšana likvidnost pa je učinek zakonskega predpisa. Kakovostnih premikov, kot so resnično zniževanje stroškov proizvodnje, strukturalno izboljševanje gospodarstva, usklajevanje porabe ter povečanje reprodukcijske sposobnosti organizacij združenega dela v tem letu torej nismo dosegli. Edini pravi gospodarski uspeh je povečani izvoz, ki je leta 1975 v primerjavi s predhodnim letom bil 20 % večji.

S takimi rezultati se ne odmikamo samo od petletne rasti družbenega proizvoda, temveč ža-

gamo tudi vejo, ki naj bi krepila gospodarski potencial. Nizka gospodarska rast in avtonomno poviševanje osebnih dohodkov, skupne ter splošne porabe so tako znižali akumulativnost proizvodnih organizacij združenega dela, da smo v resni nevarnosti, od kje črpati sredstva za predvideni razvoj.

V SR Sloveniji smo v letu 1976 družbeni proizvod v primerjavi s predhodnim letom nominalno povečali za 15 %, osebni dohodki, skupna in splošna poraba pa so porastli za 22,9 %. V tem razkoraku se jasno vidi odstopanje od planskih proporcij, saj bi te vrste porabe morale rasti počasneje od družbenega proizvoda. Ponovila se je praksa iz prejšnjih let, ko so osebna in skupna poraba šle svojo pot in znižanje poslovnih sredstev v združenem delu je samo neizbežna posledica takega gibanja.

Zanimivo je, da glavni odkloni prihajajo iz neproizvodne sfere. To velja tako pri gibanju zaposlovanja, kot pri rasti osebnih prejemkov. Izgleda, da družbeno delo samo nima moči upreti se razraščanju negospodarske sfere, četudi ta neposredno duši njegovo rast. Vsi se bodo morali zavestati, da življenje ni samo sladkost, temveč je tudi trdo delo.

Priznati moramo, da sta se nam življenjska in družbena raven dvignili nad stopnjo družbene produktivnosti. Lani sta prvi dve rastli, produktivnost pa je padala. Vse ceste in parkirišča so polna avtomobilov, izgleda kot da smo v Indiji koromandiji. Socialne in razne druge dajatve smo razvili do take dimenzije, da prisotnost na delu prinaša več kot njegova učinkovitost. Tudi spodbujanje proizvodnje izdelkov osebne porabe smo z raznimi načini kreditiranja tako razširili, da je proizvodnja sredstev za delo in investicijske opreme ostala v podrejenem položaju, kar je v nasprotju z intencijami srednjeročnega načrta. To pomeni, da ni problematična samo nizka stopnja rasti družbenega proizvoda, temveč tudi njegova struktura.

Železarne niso izjema

Delavci Slovenskih železarn so v svojih tovarniških glasilih sprotno seznanjeni o gibanju proizvodnje v delovnih organizacijah in za celotni sozd. Tudi glavni zlasti naturalni dosežki v celotnem lanskem letu so že januarja bili objavljeni. Delavci v tozdihi so na zborih obravnavali tudi svoje zaključne račune in zaključne račune delovne organizacije, kateri pripadajo, manj pa je znanega o zbirnem zaključnem računu celotnega sozda SŽ.

Gibanje proizvodnje, porabljenih sredstev blagovnih in denarnih tokov ter doseženega dohodka v SŽ ne kaže nič specifičnega, vse je bilo pogojeno s splošno jugoslovansko stvarnostjo. Kar nam je najmanj všeč, je padec proizvodnje jekla, blagovne proizvodnje, prodaje in logična posledica takega gibanja padec realne vrednosti dohodka in akumulativnosti delovnih organizacij Slovenskih železarn. Osnovne značilnosti zbirnega zaključnega računa SŽ so: nižja proizvodnja, za eno četrtno znižana realna reprodukcijska sposobnost, a poslovnih izgub ni. Smo sozd, ki nima izgub, v katerem v nobenem tozdu niso obvezni sanacijski posegi, a je vendar v dohodku toliko osiromašen, da so srednjeročni razvojni načrti v resni nevarnosti.

Potem, ko je bila lansko leto stagnacija proizvodnje očitna, so se s improvizacijskimi ukrepi v obliki kreditov dajale injekcije za pospešitev porabe, pri tem pa se je domače povpraševanje povečalo le za blago široke porabe, oživila je predelovalna industrija, ki je vplivala na to, da smo v Sloveniji v celem letu družbeni proizvod realno vendar povečali za 2,9 %, ali žal ob znižani proizvodnji investicijskega blaga in sredstev za delo, kar je neposredno vplivalo tudi na porabo jekla in drugih izdelkov Slovenskih železarn. Povečani izvoz je delno kompenziral znižano prodajo doma, ni pa v celoti rešil problema plasmaja izdelkov.

Podrobni dosežki SŽ v letu 1976 so naslednji:

Indeks 75/76

— surovo jeklo	777.567 t	98
— blagovna proizvodnja	713.006 t	96
— eksterna realizacija	7.436.5 milij. din	99
— izvoz	44.555.600 \$	115
— osebni doh. bruto	1.282,5 milij. din	123
— bruto akumulacija	812,7 milij. din	91
— družbeni proizvod	2.746,3 milij. din	106
— število zaposlenih	16.887 delavcev	103

Padec produktivnosti, akumulativnosti ali reprodukcijske sposobnosti je v Slovenskih železarnah kljub prednosti, ki jo ima proizvodnja jekla v družbenem planu, torej očiten. To se vidi tudi iz gibanja družbenega proizvoda. Medtem ko je ta v Sloveniji lani nominalno bil 15 % višji kot leta 1975, je v Slovenskih železarnah porastel le za 6 %.

Pregled dosežkov po dejavnostih znotraj sozda SŽ prav tako kaže splošna odstopanja od intencij družbenega plana. Železarne so bruto akumulacije dosegle 701,8 milijona din ali 89 %, predelovalci pa 107,7 milijona din ali 112 %. Med železarnami je izjema le Železarna Ravne, ki je bruto akumulacijo povečala za 17 %, med predelovalci pa Tovil, ki je v bruto akumulaciji za le-

tom 1975 zaostal za 14 %. Največji padec bruto akumulacije je bil na Jesenicah in to za 24 %, kar je predvsem odraz strukture proizvodnje.

Zanimiva je korelacija dohodka in izvoza. Na splošno se trdi, da izvoz znižuje dohodek, kar pa velja le takrat, če se blago lahko proda doma, ko so običajno cene višje, nikakor pa to ne velja za proizvodnjo, ki doma nima kupca. Tudi v Slovenskih železarnah je izvoz največji uspeh leta 1976. Na zaposlenega so izvozile za 2.638 \$ blaga ali 12 % več od leta 1975. Največji izvoz med železarnami 3.180 \$ na delavca je dosegla Železarna Ravne, ki ima relativno najvišjo bruto akumulacijo. Podobno pa velja tudi za predelovalce. Veriga Lesce, ki je lani izvozila za 4.396 \$ izdelkov

na delavca, je imela bruto akumulacijo višjo od predhodnega leta. Tudi Plamen Kropa, ki je lani izvozil celo za 9.792 \$ blaga na delavca ali 29 % več od predhodnega leta, je imel 10 % višjo bruto akumulacijo od leta 1975.

Res je, da to še ni končna resnica. Razlike so med izdelki črne metalurgije in predelanim jeklom, valjanimi izdelki in stroji ter strojnimi deli, dalje med izvozom v države SEV in izvozom v zahodne države. Velja pa vendar eno: izvoz bogati in širi prodajo Slovenskih železarn, zato je odločitev, da ga moramo stalno povečevati, pravilna. To se je dobro pokazalo zlasti tedaj, ko recesija pesti tudi jugoslovansko gospodarstvo.

Povratek na začrtano tirnico

Nahajamo se v drugem letu petletnega obdobja od 1976 do 1980. To leto bo odločilno, ali bomo uresničili osrednje naloge srednjeročnega družbenega načrta, tako na področju samouprave preobrazbe po zakonu o združenem delu in drugih sistemskih predpisih, kot v materialni sferi, kjer naj bi ulovili dinamiko rasti družbenega proizvoda. Družbeni proizvod, njegova rast in struktura sta pogoj za doseganje vseh drugih načrtovanih ciljev od naložb v razvoj do povečevanja osebne, skupne in splošne porabe.

Gospodarski rezultati v letu 1976 nas morajo stremeti in s skupnimi naporami moramo ponovno uravnovesiti delitev družbenega proizvoda. Vemo, da se je nečemu odpovedati zlasti v sferi življenjske in družbene ravni težko, zato bi rešitev morali prednostno iskati v povečevanju proizvodnje in le v manjšem obsegu v drugi strukturi delitve družbenega proizvoda. Ker smo v preteklosti izhod iz zagate običajno iskali po liniji najmanjšega odpora, se moramo sedaj resno baviti s takimi rešitvami, ki vodijo k rentabilnejšemu in učinkovitejšemu delu, boljšemu izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti, smotrnejšemu investiranju in ne nazadnje k optimalnejši delitvi realnega družbenega proizvoda. Na poti poviševanja dohodka, ki naj bi nas rešil vseh nadlog, pa nam pretijo tri nevarnosti:

Prva nevarnost je v poviševanju cen. Ni dvoma, da so prodajne cene pomemben faktor dohodka, res pa je tudi, da ga je z dviganjem teh možno brez truda povečati. Težje pa je dohodek povečevati z ekonomiziranjem proizvodnega procesa, specializacijo izdelkov, povečanjem produktivnosti, enostavno s kakovostnimi gospodarskimi prijemi. Povišanje cen nas neizbežno vodi k zniževanju vrednosti dinarja in v strugo inflacije z vsemi svojimi posledicami. Zavedati pa se je treba, da združeno delo pri zahtevah za dviganje prodajnih cen ni osamljeno, podpirajo ga vse tiste strukture, ki so na dohodku gospodarstva zainteresirane, zato je razumljivo, zakaj taka moč pritiska. Samoupravna družba mora imeti toliko življenjske moči, da se lahko uspešno upre vsem poskusom brez ustvarjalnega dela priti do dohodka.

Inflacija je poživilo, če ga je malo, požene kri po organizmu; če ga je preveč, pa postane škodljivo in življenjsko nevarno. Inflacija pomeni neprestano razlašanje v združenem delu, ogroža-

nje socialnega položaja delavca, dušenje varčevanja, spodbujanje nekoristne porabe in prej ali slej povzroči devalvacijo valute z vsemi posledicami.

Druga nevarnost je napad na izvoz. Splošno je že razširjena zmotna trditev, da izvoz znižuje dohodek, da je nedonosen in zato neposreden vzrok za dohodkovne težave. Ni težko utemeljevati, zakaj moramo izvažati. Prvo zaradi tega, ker brez izvoza ni uvoza, drugo ker izvoz izboljšuje izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti, tretje ker omogoča transfer znanja, izkušenj in tehnologije ter dalje, ker je merilo naše resnične ekonomičnosti proizvodnje. Dokler naši športniki samo medsebojno tekmujejo, izgleda da so dobri, drugače pa je takrat, ko se srečajo s svetovno elito. Tudi delovne organizacije se na zunanjih trgih srečujejo s svetovnimi ekonomskimi dosežki.

Domači tržni prostor je preozek: to še posebej velja za obsežne zmogljivosti izdelkov široke porabe, zato moramo zlasti v Sloveniji po vseh mogočih linijah spodbujati izvoz in napraviti vse, da bo njegov delež v skupnem prihodku gospodarstva neprestano rasel. Zmotno bi bilo zahtevati, da bi izkupiček od prodaje v tujino moral proporcionalno pokrivati vse poslovne stroške in dajatve, v vsakem primeru pa izvoz pomeni prihodek, ki ne zmanjšuje, temveč povečuje dohodek. Če bi te logike ne bilo, bi se tudi druge države izvozu odpovedale.

Tretja nevarnost so družbeni privilegiji za tozde oziroma delovne organizacije s poslovnimi izgubami. Že se poskuša sredstva poslovnih bank, zavarovalnic, rezervnih skladov in podobno brez široke verifikacije združenega dela prednostno kanalizirati za pokrivanje in sanacijo poslovnih izgub. Brez anatomije dohodka, ugotavljanja njegovega padca in vzrokov za splošno znižanje akumulativnosti tozdom ni možno združena sredstva solidarnostno usmerjati le na tiste, ki čakajo na družbo. Ocena gospodarjenja znotraj organizacij združenega dela bi smela biti edini kriterij za solidarnostno intervencijo.

Splošno je poznano, da v naši praksi do sedaj višina osebnih dohodkov ni bila odvisna od dohodka. Imamo primere, ko imajo delavci v tozdihi s poslovno izgubo višje osebne prejemke od tistih s presežkom dohodkov. Imamo vrsto primerov, ko so se delovne organizacije z naporom za zajemanje notranjih rezerv, zavestnim zadrževanjem osebnih dohodkov in notranjo solidarnostjo kljub objektivno pogojenemu padanju dohodka izognile izgubam. Poseben problem pa je usmerjanje dohodka poslovnih bank za pokrivanje izgub združenega dela.

Leto 1976 je bilo značilno po preobratu na področju likvidnosti. Zlasti tiste delovne organizacije, ki so v prejšnjih letih svoja sredstva vezale pri kupcih in imele velike terjatve, so lani naenkrat dobile plačano blago. V Slovenskih železarnah so terjatve padle za 740 milijonov din. Sredstva na žiro računih so se zato povečala in se pojavila v poslovnih bankah na vpogled z nizko obrestno mero. V Ljubljanski banki je delež združenega dela v bi-

lančni vsoti stalno padal, lani pa se je povišal od 32 % na 36 %. Ker so poslovne banke tako poceni pridobljena sredstva posredovale gospodarstvu v obliki kreditov po običajni obrestni meri, je nastal v bankah nepredvideno visok dohodek; v delovnih organizacijah, ki so prej od terjatev prejemale zamudne obresti, kar zlasti velja za železarne, pa je bil proces obraten.

Nekateri so prepričani, da je del presežka dohodka bank treba vrniti tistim organizacijam združenega dela, ki jih je banka kreditirala, obstaja pa tudi druga logika, da ga je treba vrniti tistim, ki so sredstva varčevale in v bankah združevale. Združevanje sredstev v banki je pogoj financiranja tekočega poslovanja in razvoja, zato sta spodbuda in motivacija vlagateljev pomembna.

Vemo, da so vsa razpoložljiva sredstva premajhna, da bi gospodarstvu vrnila znizano reproduktivno sposobnost, vrnejo jo lahko le povečani družbeni proizvod, rast stopnje razvitosti in ustrezna delitev narodnega dohodka. Zato je treba podvzeti vse, da se bo spodbujanje tvorjenega dela in ustvarjanja dohodka povečevalo. Inflacija, izkoriščanje deviz brez sodelovanja pri izvozu, podpiranje slabih gospodarjev in podobno, je izkoriščanje prizadevnih in ustvarjalnih, zato ne bi smeli biti svojina samoupravne družbe.

Lahko bi govorili še o eni nevarnosti, to je o strahu pred težo uresničevanja družbenega plana Slovenije in dogovora o temeljih tega dokumenta za obdobje 1976 do 1980. Res je, da smo veliko časa že izgubili in da tudi prvo četrtletje še ni prineslo velikega preobrata in da nas še pestijo velike težave, pa vendar: prej bomo pljunili v roke, več bomo do konca sedanjega srednjeročnega obdobja dosegli. Važno je predvsem, da ne izgubimo izpred oči temeljnih ciljev za leto 1980: povečanje proizvodnih zmogljivosti, od energije, surovin, reprodukcijskega materiala, hrane od izdelkov predelovalne industrije. Temeljito bo zato tre-

ba realno povečevati dohodek in v delitvi družbenega proizvoda pustiti plodove predvsem tistim, ki jih pridelujejo, da bi po novi setvi dajali še boljšo letino.

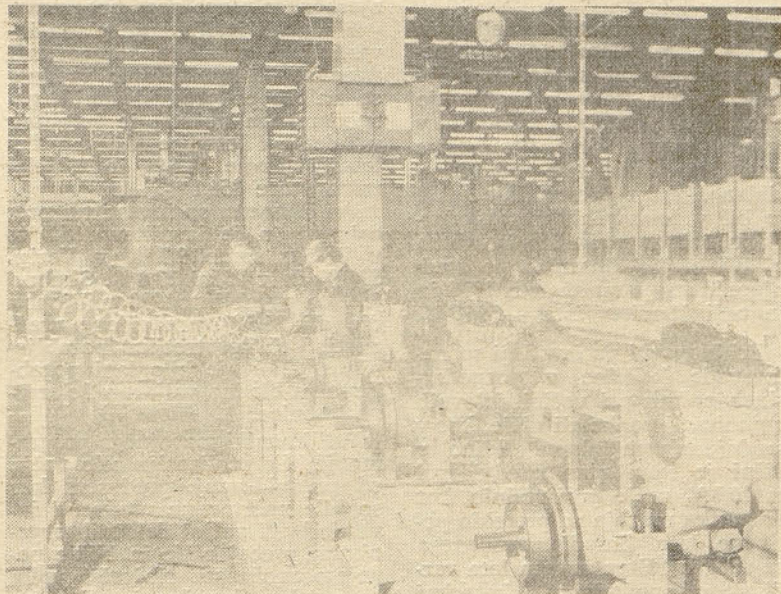
Tudi za nas, ki delamo v ozdih in skupnih službah Slovenskih železarn, veljata ista logika in dolžnost. Prvo leto uresničevanja sporazuma o temeljnih srednjeročnega načrta proizvodnje in razvoja nismo dosegli predvidenih ciljev. Za dinamiko rasti smo zaostali od proizvodnje surovega jekla do gotovega blaga in skupnega prihodka ali iztržka od prodaje. Najbolj smo se petletni liniji približali v izvozu in predvidenih investicijskih naložbah.

Začetek drugega leta petletnega obdobja 1976 do 1980 nam še vliva velikih upov. Nimamo še zbranih podatkov za prvo četrtletje, vendar z rezultati prvih dveh mesecev ne moremo biti zadovoljni. V primerjavi z gospodarskim načrtom smo dosegli: surovega jekla 133.049 ton ali 99 %, gotovega blaga 119.690 ton ali 94 %, fakturalni 1.268,6 milijona din blaga in storitev ali 85 %, izvoza pa 5 milijonov \$ ali le 61 % gospodarskega načrta.

V letošnjem letu imamo torej izredno obsežne in pomembne naloge. Široko akcijo v vseh tozdihi, DO in skupnih službah moramo povečati materialno ustvarjalnost, kakovostno izboljšati proizvodnjo, okrepiti konkurenčno sposobnost, povečati obseg prodaje doma in v tujini ter pravočasno zasnovati in izdelati ekonomsko učinkovite projekte srednjeročnega razvoja. Enako pomembne pa so tudi naloge uveljavljanja zakona o združenem delu, razvoja dohodkovnih odnosov in uresničevanja pogojev, ki bodo delavcem v tozdihi resnično omogočili, da bodo razpolagali z ustvarjenim dohodkom in ga v svobodni delitvi ter združevanju koristili za boljši jutrišnji dan.

Vse to pomeni korekturo odklona in vračanje nazaj v tirnico petletnega plana razvoja tehnologije in proizvodnih zmogljivosti ter rasti družbenega proizvoda.

Gregor Klančnik

Iz tovarne traktorjev: na montažni liniji

POTI K REALIZACIJI SREDNJEROČNEGA

Za nami je prvo leto srednjeročnega razvojnega programa za obdobje 1976 do 1980. Temeljni načrta za razvoj proizvodnje in naložb z načeli in cilji so bili potrjeni s podpisom samoupravnega sporazuma dne 29. julija 1976. Na podlagi sprejetih okvirjev, osnov in ciljev, zajetih v členih samoupravnega sporazuma o temeljih srednjeročnega načrta proizvodnje ter razvoja Slovenskih železarn za obdobje 1976—1980, so posamezne temeljne organizacije in delovne organizacije kot celote v okviru sestavljene organizacije sprejemale in potrdile svoje razvojne plene. Časovno je potrjevanje srednjeročnega programa potekalo med letom 1976, torej kasneje, kot so se pripravljali osnovni podatki za gospodarski načrt za prvo leto petletnega razvojnega obdobja. To časovno neskladje ima za posledico tudi neskladje podatkov za prvo leto. Gospodarski načrt je bil pripravljen še v času, ki je dopuščal pričakovane boljših uspehov, kot jih je prineslo prvo poslovno leto. Zadnji popravki razvojnega programa so bili sprejeti šele proti koncu leta.

V času sprejemanja srednjeročnega razvojnega programa ste bili za svojo delovno organizacijo seznanjeni z vsemi podrobnostmi razvoja proizvodnje in vlaganj do leta 1980. Uresničitev postavljenih nalog in ciljev spremljate v vsakdanjem delu in v tekočih informacijah v okviru svoje temeljne organizacije združenega dela in med obveščanjem za dogajanja v delovni organizaciji. Namen tega prispevka je, seznaniti vas o tem, kako je bilo po podatkih zaključnih računov izvršeno prvo leto srednjeročnega načrta za sestavljeno organizacijo Slovenske železarn in kaj se je dogajalo v drugih DO v okviru SZ.

Kaj investirajo in katere naložbe so še v načrtu, da bi izvršili srednjeročni razvojni program.

Stanje izvrševanja srednjeročnega načrta

Izvršitev sprejetih temeljev in osnov v preteklem letu razvojnega programa ni zadovoljiva. Zaradi znanih težav z možnostjo prodaje na domačem tržišču in v izvozu razpoložljive proizvodne zmogljivosti niso bile polno izkoriščene. Načrt proizvodnje jekla je bil v železarnah v gospodarskem načrtu praktično istoveten z načrtovano dinamiko po srednjeročnem planu za leto 1976 in je tudi izvršitev ista — 96,7%.

Pri blagovni proizvodnji so načrtovane količine v gospodarskem načrtu pri večini delovnih organizacij enake ali nižje, kot v srednjeročnem planu. Edino v Žični je letni plan predvideval za 10,4% večjo proizvodnjo, kot dinamika razvoja za preteklo poslovno leto. Zaradi navedenega se tudi izvršitev prvega leta razlikuje od podatkov, s katerimi ste bili že seznanjeni za leto 1976, vendar jih za primerjavo ponovno navajamo v naslednji tabeli:

Blagovna proizvodnja (v 1000 kg)

Delovna organizacija	Izvršitev gospodarskega načrta	Izvršitev razvojnega programa
Železarna Jesenice	96,1	92,6
Železarna Ravne	87,0	87,0
Železarna Štore	100,0	93,2
Skupno železarn	95,3	93,2
Plamen Kropa	103,3	103,3
Tovil Ljubljana	87,0	81,7
Veriga Lesce	102,1	102,1
Žična Celje	73,9	81,7
Skupno predelovalci	91,3	94,3
Skupno Slovenske železarn	95,1	93,3

Podobne razlike kot pri količinah, so nastopile tudi pri vrednostih načrtovane prodaje, kar je razvidno tudi iz naslednjega pregleda o izvrševanju načrta eksterne realizacije:

Delovna organizacija	Izvršitev gospodarskega načrta	Izvršitev razvojnega programa
Železarna Jesenice	93,1	90,7
Železarna Ravne	92,8	92,8
Železarna Štore	84,5	88,3
Skupno železarn	91,2	90,6
Plamen Kropa	106,8	87,8
Tovil Ljubljana	88,3	88,3
Veriga Lesce	99,8	93,3
Žična Celje	78,1	98,6
Skupno predelovalci	91,5	90,9

Iz navedenih podatkov razumljivo izhaja, da niso bili doseženi premiki načrtovani za izboljšanje produktivnosti. V izvozu smo zastali za 10,9% za vrednostjo, predvideno za realizacijo v letu 1976 po določilih samoupravnega sporazuma o temeljih razvoja.

Zaposlenost je bila sicer nižja kot je predvideval načrt, pa vendar za 3% večja, kot leta 1975, kar pri nižji proizvodnji kot leto poprej pomeni celo nazadovanje v produktivnosti.

Nižja proizvodnja in nižja vrednost prodaje od predvidevanj ima za nujno posledico tudi nižjo akumulacijo in s tem manj sredstev potrebnih in načrtovanih za uresničitev naložb srednjeročnega razvojnega programa.

Finančno izvrševanje plana investicij je potekalo sorazmerno ugodno. Če upoštevamo vrednosti naložb po predvidevanjih gospodarskega načrta, je izvršitev v Železarni Jesenice 86,2%, v Železarni Ravne 68,6% in v Železarni Štore 156,1%.

Pri Plamenu so investirali precej več in je izvršitev 135,7%, v Tovilu samo 9,7%, v Verigi 59,0% in v Žični 27,4%. Skupno je bilo porabljeno 980 milijonov din ali 86,5% predvidene vrednosti. Več kot tretjino porabljenih sredstev je bilo lani porabljeno za hladno valjarstvo železarn Jesenice.

Po dinamiki razvojnega programa je bila realizacija celo večja od predvidevanj, predvsem ker so bile načrtovane vrednosti investicij pri večini delovnih organizacij precej nižje in bližje pogojem možnosti. Največji vpliv na ugodno finančno izvršitev so imele investicije, ki so se nadaljevale iz pretečenega obdobja in so še v teku ali pa so bile dogo-

tovljene v letu 1976. Med temi so najpomembnejše: hladna valjarstva Železarn Jesenice, rekonstrukcija žične valjarne v Železarni Jesenice ter obrat za proizvodnjo traktorjev v Železarni Štore.

Po 15 mesecih, ki so že pretekli za realizacijo srednjeročnega razvojnega programa moramo žal ugotoviti, da so šele sedaj uresničene za pričetek izgradnje nekaterih pomembnejših novih projektov, ki so podlaga za uresničitev načrtovanega razvoja. Dejstvo je, da znaša dosedanja kasnitev najmanj leto dni.

Novi projekti, za katere je zagotovljeno financiranje in pri katerih so oskrbljena tudi soglasja za potrebna devizna sredstva za uvozno opremo, predstavljajo po svoji vrednosti komaj slabo tretjino vrednosti naložb v osnovna sredstva predvidenih v srednjeročnem razvojnem programu do leta 1980.

Projekti v izvrševanju

V Železarni Jesenice so že prevzeli del opreme, ki jo potrebujejo za urejanje halde, drugi del je v naročilu. Obstoječi odval bodo ponovno odkopali in presejali. Uporabno staro železo bodo poslali v peči, preostali del »jalovine« pa delno uporabili kot gradbeni material. Za izboljšanje priprave starega železa so v Železarni Ravne naročili velike škarje s predtiskanjem. Na teh škarjah bodo letno lahko pripravili okoli 60.000 ton starega železa želenih dimenzij.

Za obstoječo 70 t elektroobločno peč »Lectromelt« so kupili induktivni mešalec. Del opreme je že prispel, peč bodo preuredili do konca letošnjega leta.

Do srede leta bodo končali rekonstrukcijo elektroobločne BBC peči in jo ponovno usposobili za obratovanje. Za gospodarnije delo v jeklarni in za odpravo ozkega grla v valjarni bluming bo dala svoj doprinos petžilna naprava za neprekinjeno vlivanje gredic. Investicija bo pričeta letos in bo dokončana v letu 1979. V žični valjarni so v teku dela na tretji žili. Med gradnjo se je pokazala potreba za dodatna dela in opremo, za katero je v teku postopek pridobivanja potrebnih soglasij za financiranje in uvoz.

Nov brusilni stroj za slabe je že prispel, v teku je priprava temeljev in montaže. Stroj bo usposobljen za delo predvidoma sredi letošnjega leta.

V teku je tudi povečanje zmogljivosti jeklovleka.

Do konca letošnjega leta bo povečana kapaciteta proizvodnje CO₂ — varilne žice. Montiran je bil 6-stopni stroj za vlečenje patentirane žice. Za delo je bila usposobljena, dopolnjena in predelana, iz Železarn Ravne prenešana, naprava za proizvodnjo diskov. V teku je razširitev proizvodnih kapacitet elektrodnega oddelka.

V teku je še več spremljajočih investicij, kot so: vročevodni kotel, turbokompresor, dopolnilo strojnih delavnic, nove lokomotive in drugo.

V Železarni Ravne je v naročilu procesni računalnik za jeklarno.

V teku je modernizacija adjuštaže valjarne, ki ima dograjen tudi drugi del hale. Dokončane so garderobe valjarne in livarne.

V kovačnici je nova ogrevalna peč, nova 10-tonska žarilna peč in naročen je 2,5-tonski manipulator.

Za vzmetarno je nova oprema iz CSSR montirana, v teku leta bo kompletirana cela proizvodna linija listnatih vzmeti.

V strojni obdelavi so dobili 20 novih strojev in novo peč za napuščanje.

V novi hali za proizvodnjo industrijskih nožev so postavili nekaj dodatnih strojev in peč za napuščanje. Dokončan je nov kemični laboratorij za potrebe metalurške proizvodnje in manjka samo še kvantometer, da bi v celoti služil željenemu namenu.

Tovarna traktorjev: montaža koles

PLANA RAZVOJA SLOVENSКИH ŽELEZARN

Največja investicija Železarn Ravne je gotovo nova linija za kovanje, ki predstavlja prvo fazo rekonstrukcije obstoječe kovačnice in posodobljanje tehnologije. Na novem kovaškem stroju bodo lahko kovali okroglo 80 do 200 mm. Finančna sredstva imajo zagotovljena in pričakujejo, da bo v kratkem rešeno tudi vprašanje potrebnih deviznih sredstev za uvozno opremo.

VEČJI PROJEKTI ZA REALIZACIJO RAZVOJNEGA PROGRAMA DO LETA 1980

V Železarni Jesenice morajo misliti na postopno ukinjanje proizvodnje jekla v SM pečeh. Predhodno je treba zagotoviti zamenjavo za opuščeno proizvodnjo, za kar predvidevajo izgradnjo nove jeklarne. V obdobju do leta 1980 je predvidena postavitev nove elektroobločne peči z letno zmogljivostjo okoli 200.000 ton jekla v slabih, ulitih pretežno na napravi za neprekinjeno vlivanje.

V jeklarni je predvidena postavitev naprave za vakumiranje jekla, kar je mezdružljivo vezano na sodobno tehnologijo proizvodnje nekaterih vrst jekla, ki predstavljajo pomemben del njihove proizvodnje.

Z nabavo dodatnih vlečnih kapacitet imajo namen doseči v srednjeročnem razvoju predvideno kapaciteto jeklovleka, ki naj bi dala leta 1980 proizvodnjo 24.000 ton.

Za potrebe lastne predelave in za vložek, ki ga potrebujejo za izdelavo ojačitve avtomobilskih gum, nameravajo povečati proizvodnjo patentirane žice.

Razumljivo so na navedene investicije vezane tudi naložbe za zagotovitev energetskih medijev, transporta in vzdrževanja.

Dve področji, ki jih urejajo zakonska določila in samoupravno sporazumevanje, ne bosta dopuščali odloga. Zaščita okolja ne samo, da terja izdatne naložbe ob novih investicijah, zakonski predpisi zahtevajo tudi ureditev obstoječega stanja. Večja naložba bo odpravljanje obstoječih elektroobločnih peči in pa kompleksna ureditev čiščenja odpadnih vod.

Gradnja plinovoda za dobave zemeljskega plina iz ZSSR je že v teku. Do Jesenic bi moral biti plinovod gotov v letu 1979. Do takrat je treba zgraditi vse potrebno tudi za možnost uporabe zemeljskega plina v železarni.

Nadaljevanje gradnje hladne valjarne, ki naj bi po prvotni zamisli sledila sedanji fazi po polni uvedbi novih naprav, je ostalo zaenkrat odprto vprašanje tržnih zahtev in ekonomskih pogojev.

Če bodo hoteli ostati v tekmi na svetovnem trgu na področju žice ob vse ostrejših kvaliteten zahtevah in v času, ko je teža enega svitka običajno nad 500 kg ter ni nič nenavadnega 1.500 kg in več, bodo morali kmalu misliti tudi na rekonstrukcijo žične valjarne, ki bi dala takšne rešitve in povečala zmogljivosti.

V Železarni Ravne pravkar dokončujejo investicijski program rekonstrukcije jeklarne. Pri

manjših pečeh to pomeni resnično rekonstrukcijo z zamenjavo transformatorjev, ureditvijo regulacij, uvedbo vakumske ponovne peči in ureditvijo skladišč vložka ter dodatkov. Pri 40-tonskih pečeh pa načrtujejo uvedbo ponovne metalurgije in vakumiranje. Navedene naložbe bodo prinesle tudi povečanje proizvodnje jekla za 50 do 60.000 ton. Pomembne naložbe so namenjene izboljšanju delovnega okolja in kontroli tehnološkega procesa. Zaradi rastočih potreb visokokvalitetnih jekel nameravajo postaviti tudi večjo napravo za elektro pretaljevanje jekla pod žlindro, na kateri bi lahko izdelovali tudi težje ingote.

V valjarni načrtujejo delitev srednje od lahke proge in mehanizacijo srednje proge. Lahko progo nameravajo prestaviti v novo halo ter jo prirediti tudi za valjanje posebnih profilov in plemenitih jekel.

Tudi v Železarni Ravne imajo predvideno povečanje kapacitet jeklovleka za lastne potrebe in prodajo. Do leta 1980 bi dokončali prvo fazo, kar jim bo omogočilo proizvodnjo okoli 7.000 ton za prodajo.

Enako ali vsaj podobno kot na Jesenicah, morajo tudi na Ravnah reševati problematiko, ki jo narekuje zaščita okolja in zgraditi pravočasno notranji zavod za uporabo zemeljskega plina.

Poleg navedenih projektov imajo v Železarni Ravne s področja predelave v pripravi še dva zanimiva projekta.

Z inozemskim partnerjem se dogovarjajo za dolgoročno kooperacijsko pogodbo na področju proizvodnje jeklenih valjev.

Drugi projekt predvideva sovlaganje za proizvodnjo pnevmatskega orodja, tudi z inozemskim partnerjem, ki predstavlja pomembnega proizvajalca pnevmatskega orodja na svetovnem trgu.

V preteklem, 1976. letu, je ostalo Železarni Jesenice že manj sredstev za razširjeno reprodukcijo, kot leto poprej, medtem ko v Železarni Ravne sicer niso dosegli načrtovane akumulacije, oblikovali so pa več kot leta 1975. Dvig cen za električno energijo, goriva, transport, nekatere surovine in repromateriale napoveduje, da preti nevarnost, da bodo proizvodni stroški kmalu prerasli prodajne cene in da bo akumulacija samo še na osnovi neangajirane amortizacije. Težave, ki so se že pojavile z možnostmi realizacije naložb, predvidenih v srednjeročnem planu, se bodo še povečevale, ker bo manj sredstev za lastno udeležbo, kot smo predvidevali.

Predelovalci žice so dosegli v letu 1976 ugodno finančno realizacijo investicijskih del tudi zaradi prehodnih investicij še iz leta 1975. V Verigi je bila dogotovljena kovačnica in zaključili so investicije za pripravo vložka, to je za čiščenje in prevlečenje žice.

V Plamenu je končana naložba za pripravo vložka tudi z mehaniziranim čiščenjem in prevlečenjem. Predelovalci so nameravali pora-

biti za investicije v preteklem letu 77,4 milij. dinarjev, porabili so 67,9 milij. dinarjev ali 87,6 %.

Od večjih investicij sta sedaj dve aktualni v Verigi, ki so ju že obravnavali in potrdili ter odobrili tudi združevanje sredstev, samoupravni organi Slovenskih železarn. Načrtovana je izgradnja orodjarne v hali s površino 2.630 m² in z vso potrebno opremo v skupni vrednosti naložbe 33,6 milij. dinarjev, od tega bo porabljeno za osnovna sredstva 29,8 milij. dinarjev.

K Verigi se je priključila Tovarna industrijske opreme, ki bo svojo glavno dejavnost prenesla v nove prostore v novo halo s površino 2.900 m², ki bo pod isto streho kot orodjarna. Proizvodni program obrata industrijske opreme bo zajemal proizvodnjo industrijske pnevmatike, industrijske hidravlike in merilne tehnike. Predvidena vlaganja v osnovna sredstva znašajo 30,0 milij. dinarjev. Finančna konstrukcija za obe naložbi je zagotovljena. Akumulacija je bila pri predelovalcih ugodnejša v l. 1976 kot v železarnah in so izgledi za realizacijo predvidenih naložb v srednjeročnem planu zaenkrat ugodnejši, vsaj kar zadeva lastna

finančna sredstva. Tržne razmere bodo pa narekovale, katero od nadaljnjih načrtovanih investicij bodo predelovalci žice še pripravili in realizirali v tem razvojnem obdobju.

Iz vsega navedenega sledi, da ni več realne možnosti, da bi uresničili v srednjeročnih programih delovnih organizacij predvidene naložbe v osnovna sredstva v časovni dinamiki, kot je bila načrtovana. Kasnitev s pričetkom gradnje, oziroma možnostjo financiranja najpomembnejših investicij je najmanj eno leto, kar pomeni spremembo tudi za dogotovitev načrtovanih investicij in pričetke obratovanja ter s tem na dinamiko planirane proizvodnje. Neugodni rezultati v prvem letu srednjeročnega razvojnega obdobja in nagel porast proizvodnih stroškov ob pričetku leta 1977 občno znižujejo sredstva, načrtovana za realizacijo predvidenih investicij. Dosedanje izvrševanje srednjeročnega razvojnega programa in sedanje stanje narekujejo, da bo treba v teku leta 1977 pregledati realne možnosti uresničitve investicij do leta 1980 in proizvodni program po dinamiki prilagoditi možnostim financiranja razvoja.

Proizvodnja slovenskih železarn V MARCU IN PO PRVEM ČETRTELJU

Podatki o proizvodnji v letošnjem marcu so boljši kot februarški, vendar se ne morejo meriti z lanskoletnimi dosežki v istem mesecu. Rezultati prvega četrtrletja so tudi nižji od proizvodnje, dosežene v prvih treh mesecih leta 1976, vendar je mesečno povprečje boljše od dosežene mesečnega povprečja v preteklem letu. Mesečna proizvodnja surovega železa je bila letos v marcu najvišja in je bil za 1 % presežen plan. Lani je znašala proizvodnja surovega železa po treh mesecih 10 % več, in marca je bila okoli 2.200 ton višja, kot v istem mesecu letos. V prvem četrtrletju doseženo mesečno povprečje proizvodnje zaostaja tudi za celotnim v letu 1976 doseženim mesečnim povprečjem. Podatki pa niso zaskrbljujoči, saj je bil na elektro plavžu v Železarni Štore v februarju izvršen 12-dnevni remont in bodo v prihodnjih mesecih zaostanek za linearnim planom lahko izravnali. Obogatitev vsipa visokih peči na Jesenicah z bogato uvozno rudo bo izboljšala proizvodne pogoje in rezultate.

Proizvodnja jekla je bila v marcu letos tudi prvič nad načrtovanim mesečnim povprečjem in to za 1 %. Lansko prve četrtrletje je bilo odlično in za več kot 2 % boljše od letošnjega, saj je bilo mesečno povprečje boljše od letošnje proizvodnje v mesecu marcu. V lanskem marcu dosežena proizvodnja pa je bila za nekaj več kot 2.000 ton večja od letošnje. Razveseljivo je to, da proizvodnja jekla postopno in vztrajno raste in da stanje naročil v železarnah zagotavlja daleč boljše možnosti izkoriščanja

proizvodnih zmogljivosti, kot v lanskem letu. Doseženo mesečno povprečje še ne zagotavlja letno načrtovane količine surovega jekla, je pa 3 % nad mesečnim povprečjem iz leta 1976.

V jeseniški jeklarni so v mesecu marcu obratovali ves čas samo 4 SM peči, zaradi tega niso dosegli operativni plan in za linearnim načrtom so zaostali 4 %. Na SM peči v Železarni Štore so izdelali nad 3.000 ton jekla, kar je izdatno več, kot znaša načrtovano mesečno povprečje. Proizvodni načrt elektro jekla je bil presežen na Jesenicah za 2 %, na Ravnah 5 %, v Štorah je pa bila izvršitev 99 % zaradi večjih zastojev takoj po izvršenem remontu peči. Kumulativna izvršitev načrtovane proizvodnje jekla znaša po prvem četrtrletju 99 % in znaša zaostanek približno 1.800 ton, kar se da še sorazmerno lahko nadoknaditi.

Blagovna proizvodnja se je v marcu približala načrtovani količini in je bila dosežena 99 % ter je letos prvič samo v železarnah nad 60.000 ton. V lanskem marcu je bila le malo višja od letošnje, v lanskem prvem četrtrletju pa 3 % večja. Čeprav je v prvih treh mesecih doseženo povprečje blagovne proizvodnje v železarnah 3 % višje, kot doseženo mesečno povprečje v letu 1976, je zaostanek za planom prvega kvartala 5 %.

Železarna Ravne izvršuje zbirni načrt 104 %, Železarna Štore 103 %, v Železarni Jesenice je pa zaostanek okoli 10.900 ton ali 10 %. Ves zaostanek se nanaša na proizvodnjo hladne valjarne.

(Dalje na 11. strani)

OBRAVNAVANE INOVACIJE

Komisija za racionalizacije je na 6. redni seji dne 18. marca 1977 obravnavala 12 novih inovacijskih predlogov, 2 prigovora in predlog dopolnitve samoupravnega sporazuma o izumih in tehničnih izboljšavah Slovenskih železnih ter sprejela naslednje sklepe:

1. Komisija je pregledala sklepe 5. seje in ugotovila, da so bili realizirani.

2. Skladno s sklepom, ki je bil sprejet na zadnjem občnem zboru društva inženirjev in tehnikov, je vodstvo DIT pripravilo predlog teamov po panogah oziroma strokah za obravnavo nekaterih inovacijskih predlogov. Komisija se je strinjala s predlogom, ki ga je posredoval predsednik DIT dipl. inž. Ravnikar, da se formirajo teami za metalurgijo panoge 114, metalurgijo panoge 117, strojništvo in energetiko, elektrotehniko, kemijo in metalografijo, organizacijo in varnost pri delu ter transport in promet. Strinjala se je tudi s predlagano notranjo organizacijo teamov ter veljavnostjo po potrditvi upravnega odbora DIT.

3. Predlog Godicelj Franca, ViT (vzdrževanje in transport) — asistenta za elektro vzdrževanje v valjarni II, št. 184/58/76 »Preprečitev zastojev zaradi pregrevanja varovalk« je komisija sprejela. Predlagatelju se izplača enkratna odškodnina na podlagi prihranka 314.160,00 din po 26. členu samoupravnega sporazuma pod 1 b.

4. Predlog Godicelj Franca, ViT — asistenta za elektro vzdrževanje v valjarni II, št. 185/59/76 »Regulacija loput hladilnega sistema« je komisija sprejela. Zaradi pomembnosti predloga in pomanjkanja osnov za izračun prihranka je sklenila, da se izplača predlagatelju enkratna pavšalna odškodnina.

5. Godicelj Franc, ViT — asistent za elektro vzdrževanje v valjarni II, št. 193/67/76 »Rekonstrukcija krmilja prečnih vlačilcev«, predlog je komisija sprejela in sklenila, da se predlagatelju izplača enkratna pavšalna odškodnina.

6. Predlog Vengust Ivana in Kralj Janka iz jeklarne I, števil-

ka 199/73/76 »Ponovna vgraditev magnezitne opeke K-3« je komisija sprejela. Avtorjema pripadajo tri odškodnine, ki se določijo po 26. členu samoupravnega sporazuma pod 1 b. Prva odškodnina se določi na podlagi prihranka 53.310,00 din. Odškodnina se deli v razmerju 50 : 50.

7. Predlog Vengust Ivana in Kralj Janka iz jeklarne I, številka 200/74/76 »Mehaniziranje dostave ognjeodporne opeke pred komore SM peči« je komisija proučila in sklenila, da se uvrsti po 26. členu samoupravnega sporazuma pod 1 a.

8. Predlog Zupanc Stanka, ViT — elektrodelačnik, št. 169/43/76 »Podaljšanje vzdržnosti kurjave elektropeči v livarni I« je komisija sprejela. Avtorju pripada enkratna odškodnina na podlagi prihranka 313.437,00 din, ki se določi po 26. členu samoupravnega sporazuma pod 2 a.

9. Predlog Mikula Milana, (ViT — Mehanska obdelava) številka 177/51/76 »Zaščita kablov na strožnicah WKDF-700/15« je komisija sprejela že na prejšnji seji in sklenila, da se predlagatelju izplača enkratna odškodnina po 26. členu samoupravnega sporazuma pod 2 a. Na tej seji je potrdila prihranek 18.592,00 din.

10. Predlog Mikula Milana (ViT

— Mehanska obdelava) številka 178/52/76 »Sprememba stikal na strožnicah WKDF 700/15« je komisija sprejela. Avtorju pripada enkratna odškodnina na podlagi prihranka 28.008,00 din, ki se določi po 26. členu samoupravnega sporazuma pod 2 a.

11. Predlog Zapušek Romana in Hrastnik Petra iz livarne I, št. 131/5/76 »Sprememba spodnjih delov kalupov za jeklarske koke« je komisija obravnavala in ga v tej obliki ni sprejela, ker je predvideni način formiranja že opuščen.

12. Predlog Renčelj Vladimirja, asistenta v elektroobratu, številka 197/71/76 »Sprememba napajanja šaržirne tehtnice v livarni II« je komisija sprejela in odločila, da se izplača predlagatelju enkratna odškodnina na podlagi prihranka 203.111,86 din po 26. členu samoupravnega sporazuma pod 3 a.

13. Predlog inž. Borisa Marolta, konstrukcijski biro, št. 217/11/77 »Uvedba mikrofilma« je komisija proučila. Strinjala se je s predlagano uvedbo in meni, da je nujna, z oziroma na doseženo stopnjo razvitosti delovne organizacije. Predlog je razvrščen po 26. členu samoupravnega sporazuma pod 1 a.

14. Predlog Godicelj Franca, ViT — asistenta za elektro vzdrževanje v valjarni II, številka 235/29/77 »Dopolnitev regulatorjev za peči na trda goriva« je komisija sprejela. Analitik za inovacije je zadolžen, da prouči možnost patentiranja predloga in pomaga avtorju pri eventualnem plasiranju zamisli proizvajalcev opreme in peči na trda goriva.

Odobri se izdelava prototipa in preizkus v železarni. Odškodnina se določi na podlagi eventualnega prihranka po prvem letu uporabe predloga.

15. Komisija je obravnavala pritožbo Mravljak Franca v zvezi s predlogom 109/48/75 in pritožbo tov. Rezar Jakoba v zvezi s predlogom številka 132/6/76 ter zahtevala dopolnitev predložene gradiva.

16. Vodja preventivnega elektro vzdrževanja je predlagal dopolnitev samoupravnega sporazuma o izumih in tehničnih izboljšavah slovenskih železnar. Komisija je predlagala oblikovanje konkretnega spremenjenega besedila. Na to pobudo je DIATI Železarne Štore že določilo skupino za zbiranje predlogov, po katerih naj bi se interno dopolnjeval samoupravni sporazum.

— G. J. —

AKTIVNOST DIATI

Dne 23. decembra 1975. leta smo ustanovili Društvo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav Železarne Štore z namenom, da se štorski inovatorji, ki jih je iz dneva v dan več, med seboj tesneje povežejo in s tem povečajo možnosti razmahnitve in uveljavljanja svojih ustvarjalnih sposobnosti.

Dosežene uspehe društva smo obravnavali na delovni konferenci 4. februarja letos. Obenem je bil sprejet akcijski program dela, ki je izvajati po predvidevanju. Z željo, da seznanimo kolektive z aktivnostjo DIATI, navajamo kronološko zaporedje akcij in pomembnejših dosežkov.

1. Ob delovni konferenci osnovne organizacije sindikata Železarne Štore je bila organizirana interna inovacijska razstava, ki je bila odprta od konference, dne 12. 2. 1977 do 17. 2. 1977.

Razstava je bila ugodno ocenjena in mimogrede filmana ter fotografirana. Razen udeležencev konference so si razstavo ogledali člani kolektiva, višji razredi osnovne šole Štore (80 učencev) in učenci Šolskega kovinarsko industrijsko metalurškega centra (približno 200 učencev).

Ob ogledu razstave je bila mladini predočena inovacijska dejavnost v Štorah po spremljajočih informacijah, ki so jih posredovali člani DIATI Železarne Štore.

2. Na sindikalni delovni konferenci smo sodelovali s prispevki v razpravi in predlogih za nadaljnje razvijanje inovacijske dejavnosti v Železarni Štore.

3. Dne 12. februarja je bila ob 16. uri v veliki dvorani Kulturnega doma konferenca terenskih osnovnih organizacij Zveze mladine Slovenije. Mladinci so si ogledali razstavo, predstavnik DIATI pa je s kratkim — le 20

minut trajajočim predavanjem, prikazal mladini širša družbena prizadevanja na področju inventivne dejavnosti ter uspehe, ki smo jih dosegli pri tem v naši delovni organizaciji.

4. Dne 10. februarja 1977. leta je bila delovna konferenca Društva inženirjev in tehnikov. Na njej smo sodelovali v razpravi in predlagali, da se dejavnost DIT in DIATI tesneje poveže. Dogovor je realiziran v obliki postavljenih skupin za obravnavanje nekaterih vrst inovacijskih predlogov.

5. TOZD Vzdrževanje in transport spada med najuspešnejše na področju inventivne dejavnosti v delovni organizaciji. Njihovega dela ne odlikujejo samo doseženi prihranki in številni inovacijski predlogi, ampak tudi razumevanje smotra družbenega prizadevanja, da bi z aktiviranjem ustvarjalnosti širokih množic neposrednih upravljavcev — proizvajalcev dosegli boljše pogoje gospodarjenja. Njihov odnos do inovacijske dejavnosti in medsebojni odnosi, ki se rojevajo ob tej dejavnosti, predstavljajo posebno kakovost.

Dne 8. februarja letos je bil organiziran na pobudo vodje TOZD Gajser Staneta, dipl. oec., posvet o pospeševanju vseh oblik inovacijskih procesov v temeljni organizaciji. Posvetovanja se je udeležilo 40 strokovnjakov — vzdrževalcev. Končal se je z vrsto do-

govorov in obetavnih sklepov, ki že dajejo rezultate.

6. Dne 17. februarja 1977. leta so bila podeljena priznanja v okviru občine Celje — »Inovator 1976«. Med tistimi, ki so dobili priznanja, je bilo tudi 17 članov kolektiva Železarne Štore. Tovarš Platovšek Franc, vodja v mehanični delavnici, je prejel eno izmed petih najvišjih priznanj.

7. Na delovni konferenci DIATI Železarne Štore je bil sprejet sklep, da se posveti posebna pozornost popularizaciji inventivne dejavnosti. S tem namenom je bilo v sredo, 23. marca 1977, v prisotnosti tov. Jožeta Jana, direktorja Centra za tehnološke inovacije v Ljubljani, posvetovanje vodilnih in vodstvenih delavcev o inventivni dejavnosti v združenem delu.

V razpravi so bila načeta in razčiščena nekatera aktualna vprašanja, s katerimi se srečujemo v praksi. Med te sodijo usmerjena ali programirana inovacijska dejavnost, ločenje službene dolžnosti od področja inventivne dejavnosti, netehnične inovacije itd.

Istega dne je bilo ob 17. uri predavanje na to temo v Domu železarjev za člane DIT in DIATI.

Aktivnost inovatorjev še nazarneje kaže število prijavljenih predlogov. Spomnimo se, da smo v imeli v letu 1975 enaindeset inovacijskih predlogov, v letu 1976 osemdeset inovacijskih predlogov, v letošnjem letu pa jih je bilo do vključno 12. aprila že 43 ali 2,7-krat več kot v istem obdobju lani.

Inovacijska dejavnost, ki nedvomno prinaša koristi nam vsem, je pri nas začela dajati pričakovane rezultate. — G. J. —

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Delavski svet o obrambi in zaščiti

Sesta redna seja DS DO v celoti posvečena vsem vprašanjem, povezanim z obrambo in samozaščito.

Delavski svet delovne organizacije je svojo 6. redno sejo v celoti posvetil vprašanju obrambe in samozaščite. O vseh vprašanih tega področja so bila pripravljena vsebinsko obširna poročila, opremljena z ugotovitvami in predlogi zaključkov. Vzpodbudno je, da tokrat o vpra-

šanih ljudske obrambe in vseh oblik družbene samozaščite nismo spregovorili zgolj s teoretične plati, kot se to rado dogaja, ampak so osnovni referati in zavzeta razprava odražali konkretno, dejansko stanje.

Ob zaključku vsake posamezne točke je delavski svet osvojil predlagane sklepe in jih dopolnil s stališči, izoblikovanimi v razpravi.

LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

Poročilo s tem naslovom, ki zajema obrambo in zaščito v najširšem smislu in predstavlja okvir za vsa druga vprašanja s tega področja, je obrazložil in dopolnil tovariš direktor, Dušan Burnik, dipl. inž.

Sprejeti zaključki:

1. Obrambno organiziranost moramo uskladiti z novim zakonom o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah, s čemer bo podana možnost nadaljnje rasti obrambne pripravljenosti v TOZD in DO. Pri tem morajo družbenopolitične organizacije, sindikat in ZK podjetja odigrati vidno vlogo, predvsem kot nosilci nalog podružbljanja ljudske obrambe in družbene samozaščite.

2. Če sprejet samoupravni akt »Samoupravni sporazum o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti v DO Železarni Štore« je vodilo za nadaljnje dopolnjevanje samoupravnih dokumentov v TOZD in DO. Osnovna izhodišča in naloge ljudske obrambe in družbene samozaščite morajo biti zajeta v statutih in samoupravnih sporazumih v TOZD oziroma v DO. Po potrebi naj se izdelajo posebni pravilniki, v katerih bodo pravice in dolžnosti delavcev v TOZD in delovni skupnosti skupnih služb, s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite, podrobneje in konkretnije navedene.

3. Posebno pozornost je potrebno posvetiti oblikovanju in formiranju enot narodne zaščite v TOZD in DSSS. Pri tem se mora izhajati, da je narodna zaščita sestavni del družbene samozaščite, v kateri delavci posredno in neposredno preprečujejo pojave, ki ogrožajo delavce in njihove delovne naprave, pred zunanjim in notranjim sovražnim dejavnostim.

Vsaka TOZD mora, oziroma njen delavski svet, ustanoviti narodno zaščito in s tem v zvezi izvesti tudi izbor kadra, ki bo sestavljal to enoto. Upošteva je zakonska določila o sestavi enot narodne zaščite in kdo je lahko pripadnik teh enot, bodo morala vodstva družbenopolitičnih organizacij TOZD in DSSS izvršiti evidentiranje kandidatov za narodno zaščito.

4. V organih in enotah ljudske obrambe in družbene samozaščite ter v civilni zaščiti je premalo vključenih žena. Zato je

potrebno v bodoče tej nalogi posvetiti več pozornosti. Enaka ugotovitev velja tudi za mladino. Pri navedenem vključevanju se morajo angažirati tako mladinska vodstva v TOZD kot sindikalna vodstva v TOZD in DSSS.

5. Čeprav je informiranosti delavcev v DO po naših ustaljenih informativnih oblikah posvečena precejšnja pozornost, smo vprašanjem ljudske obrambe in družbene samozaščite v teh informacijah namenili premalo prostora. Premalo je objavljati enkrat mesečno v Železarni članke s tega področja, včasih pa še ta članek odpade. V bodoče naj se vprašanja ljudske obrambe in družbene samozaščite objavljajo tudi v »Štorskem informatorju«. Premalo govorimo o tem tudi na raznih sestankih in sejah samoupravnih organov, sindikata ZK in mladine. Zato naj bo temu vprašanju v bodoče posvečeno več pozornosti in časa.

6. Izobraževanje delavca za potrebe ljudske obrambe je prav tako potrebno, kot za delo na delovnem mestu. V DO oziroma v TOZD bi morali v bodoče poleg rednega izobraževanja tistih, ki so že vključeni v sistem obrambne organiziranosti, izdelati tudi program splošnega izobraževanja zaposlenih »nerazporejenih«, s čemer bi se povečali splošno obrambno znanje in s tem hkrati dosegli večjo osveščenost zaposlenih z obrambnega področja.

7. Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito DO in štab civilne zaščite DO sta izdelala in sprejela program dela za leto 1977. Ti programi so izhodiščne točke dela, ki pa morajo biti še bolj prilagojeni sedanjim zahtevam organiziranosti in dejavnosti vseh nosilcev obrambnih priprav v TOZD in v DO.

8. Delavski svet TOZD kot nosilci obrambnih priprav morajo večkrat, vendar vsa dvakrat letno, v dnevni red zasedanja vnesti tudi točko o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti.

Civilna zaščita

Uvodno obrazložitev je podal vodja štaba civilne zaščite železarne tov. Stane Ocvirk.

V razpravi je poleg članov delavskega sveta sodeloval tudi vodja štaba civilne zaščite KS Štore, tovariš Franc Renčelj, ki je poudaril nujnost tesnega sodelovanja vseh dejavnikov, delujočih na območju krajevne skupnosti Štore.

Zaključki:

1. Takoj je potrebno pristopiti k nadaljnji organizaciji CZ v TOZD, kjer na se formirajo splošne enote.

2. Vse novo vključene delavce v enote in organe civilne zaščite vključiti v ciklus izobraževanja in usposabljanja za naloge v TOZD o vprašanju zaščite in reševanja sodelavcev ter materialnih sredstev TOZD.

3. V sodelovanju z oddelkom za izobraževanje izdelati program seznanjanja delavcev s pod-

ročja samozaščite in družbene samozaščite.

4. V letošnjem letu nadaljevati z nabavo opreme in sredstev za dopolnitev opremljenosti enot in služb civilne zaščite za specializirane enote kot za splošne enote v TOZD.

5. Takoj pristopiti k proučitvi sanacije obstoječega zaklonišča ter poiskati projektanta za izvedbo oziroma izdelavo projekta za zaklonišče v Štorah II in za projekt razmestitve zaklonilnikov.

6. Dekončno urediti, usposobiti skladišče za opremo civilne zaščite.

7. Izdelati načrte civilne zaščite za delovanje v primeru elementarnih in drugih hudih nesreč ter za delo v vojni.

8. S krajevno skupnostjo Štore oziroma z njihovim štabom za civilno zaščito vzpostaviti tesnejše stike in uskladiti dejavnost enot ter načrtov za zaščito in za reševanje ljudi in materialnih dobrin.

VARSTVO PRI DELU

Obširno poročilo službe varstva pri delu je bilo opremljeno z izčrpnim pregledom nesreč pri delu po obratih, vrstah poškodb, socialni strukturi poškodovancev ter s prikazom izgube delovnega časa. Ti podatki so bili tudi podrobno analizirani. Sicer pa je v poročilu še vrsta podatkov o stanju varstva pri delu in o uporabi in potrošnji zaščitnih sredstev. Na najpomembnejše podatke je v uvodnem referatu opozoril vodja službe varstva pri delu, tovariš Stane Ocvirk.

Sprejet je bil naslednji predlog ukrepov:

1. Vodstva TOZD in vodstva obratov proučijo stanje in izdelajo program ukrepov za utrditev tehnološke discipline ter reda in čistoče. V smislu določil novega zakona o združenem delu je potrebno organizacijsko opredeliti odgovornosti in pristojnosti neposrednih vodij dela na tem področju.

Nosilec naloge: Vodstva TOZD v sodelovanju s kadrovskim sektorjem in službo varstva pri delu.

Rok: december 1977.

2. Organizirati je sistematično dopolnilno, strokovno in organizacijsko ter varnostno usposabljanje neposrednih vodij dela. Poskrbeti je za redno preverjanje znanja s področja varstva pri delu.

Nosilec naloge: kadrovski sektor in služba varstva pri delu.

Rok: takoj in stalno.

3. Posebno skrb je posvetiti uvajanju novih delavcev. Poskrbeti je potrebno za kontrolo izvajanja in učinkovitosti uvajalnega postopka. Neposrednim vodjem je po potrebi nuditi pomoč oziroma spremljati njihovo delo z novinci.

Nosilec naloge: vodstva TOZD in obratovodje, kadrovski sektor.

Rok: takoj in stalno.

4. Organizacijsko in sistematično urediti postopek in način preverjanja znanja iz varstva pri delu na vseh delovnih mestih s povečano nevarnostjo za poškodbe in zdravje, kakor tudi urediti sistem dopolnilnega usposabljanja na teh delovnih mestih.

Nosilec naloge: služba varstva pri delu, vodstva TOZD in kadrovski sektor.

Rok: stalno.

5. Proučiti uspešnost in delovanje komisij za varstvo pri delu ter izdelati predlog ukrepov in ukrepati povsod tam, kjer te komisije ne delajo. Glede na novo samoupravno organiziranost je potrebno normativno urediti status teh komisij ter določiti vrsto in obseg njihovih nalog.

Nosilec naloge: strokovne službe, svet sindikata, samoupravni organi v TOZD.

Rok: september 1977.

6. V skladu z novim zakonom o združenem delu in zakonom o varstvu pri delu je potrebno normativno urediti in zagotoviti v TOZD izvajanje strokovnih nalog iz varstva pri delu.

Nosilec naloge: služba varstva pri delu, skupina za uveljavljanje zakona o združenem delu.

Rok: september 1977.

7. Za zagotovitev strokovnosti in uspešnosti pri vzdrževanju, pregledih in preizkušanju vseh pomožnih sredstev za delo, ki pa v primeru neurejenosti predstavljajo velike potencialne nevarnosti oziroma so vzrok nesrečam pri delu (kot so: orodje, tako ročno kot na mehaniziran pogon, garniture za rezanje in varjenje, naprave za brušenje, privezovalna sredstva in podobno), je potrebno na nivoju celotne delovne organizacije poskrbeti za enoten sistem.

Nosilec naloge: TOZD ViT, vodstva TOZD in obratov, služba varstva pri delu.

Rok: oktober 1977.

(Dalje na 8. strani)

v primeru požara
in nevarnosti:

TEL. 302

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

(Nadaljevanje s 7. strani)

8. Pregledati, obnoviti, uskladiti in dopolniti normativno ureditev poslovanja z osebnimi zaščitnimi sredstvi. Poostriiti vhodno kontrolo kvalitete osebnih za-

ščitnih sredstev ter dosledno uveljavljati reklamacije.

Nosilec naloge: služba varstva pri delu, komercialni sektor, sektor za kakovost in razvoj.

Rok: september 1977.

ZAVAROVANJE PODJETJA

Tudi varnostno stanje v delovni organizaciji je pomemben sestavni del družbene samozaščite. Iz poročila o tej problematiki, katerega je obrazložil sekretar DO tov. Ivan Žmahar, je bilo možno izluščiti najbolj pereča vprašanja, kot so zapora javne ceste skozi železarno, ograditev objektov v Štorah I in druga.

Zaključki:

1. Zaradi razvoja železarne (novi obrati, povečana obsežnost in drugo) je dopolniti in uskladiti varnostni načrt.

2. V službo zavarovanja je zaposliti ljudi, ki bodo sposobni izvrševati zahtevnejše naloge.

3. Ena izmed osnovnih nalog vseh odgovornih je, da se dokončno zapre cesta skozi železarno in s tem omogoči ograditev objektov v Štorah I.

4. Pri predstavitvah in izgradnji novih vratarnic je treba upoštevati vsaj minimalne higienske tehnične pogoje, kar naj omogoča doslednejše opravljanje nalog delavcev zavarovanja.

5. Pri urejanju avtobusne postaje v Štorah je skupno s krajevno skupnostjo doseči sofinanciranje še ostalih, kot je Izletnik Celje, samoupravna komunalna skupnost.

VARSTVO OKOLJA

Tovariš Milan Mežnar, ekolog iz TOZD energetika, je predložil in na seji še dopolnil poročilo o varstvu okolja, tokrat s stališča družbene samozaščite. Naloge, ki naj bodo sestavni del programa komisije za varstvo okolja, so:

1. Vključiti vsakega člana delovnega kolektiva, da posredno ali neposredno sodeluje pri varstvu okolja.

2. Nadaljevati z akcijo »Očistimo in izvedemo svoje delovno okolje«. Akcija naj ne bo enkratnega značaja, ampak naj teče vse leto. V akcijo je potrebno zajeti čim širše število članov delovnega kolektiva.

3. Pri vsaki novi investiciji že

v pripravljalni fazi, v času gradnje in obratovanja dosledno upoštevati kriterije za varstvo okolja.

4. Pričeti z ureditvijo okolja pri objektih, ki so zgotovljeni, ker tudi z urejeno okolico dvigamo storilnost dela.

5. Doseči smotrnejšo skrb nad čistilnimi napravami v obratih, kjer so že montirane.

6. Po posameznih TOZD imenovati komisije, katerih naloga bo spremljanje in dajanje idej pri varstvu okolja.

7. Organizirati predavanja za člane kolektiva o problemih varstva okolja in načina, kako lahko našo delovno sredino ohranimo čisto in lepšo.

POŽARNA VARNOST

Celotno poročilo o stanju in problematiki požarne varnosti v železarni, ki ga je pripravila služba varstva pri delu, je temeljito obrazložil in ilustriral z nekaterimi praktičnimi podatki tovariš Stefan Krumpak.

Poleg problematike, ki je navedena v poročilu, je po mnenju službe še več zadev s tega področja, o katerih bi bilo treba razpravljati in sprejeti določene zaključke. To naj bi prepustili delovnim skupinam, ki bodo letos sprejemale samoupravni sporazum in pravilnik o varstvu pred požarom v delovni organizaciji.

Delavski svet je na podlagi tega poročila, predlogov in razprave sprejel ustrezne zaključke, ki naj v okviru možnosti in zakonskih določil prispevajo, da se stanje požarnega varstva v naši delovni organizaciji izboljša oziroma spravi v take okvire, ki bodo v celoti prispevali, da bo število požarov in drugih nesreč čim manjše.

Zaključki:

1. Z namenom, da zavarujemo zaposlene in premoženje pred požari, je treba dosledno upoštevati in izvajati določila in pred-

pise zakona o varstvu pred požarom in njegovih vzporednih aktov. Ker je ugotovljeno, da je človeški faktor povzročitelj največjega števila požarov, je treba tega človeka prevzgojiti, da bo znal ceniti splošno, družbeno in zasebno premoženje.

2. Izboljšati je treba sodelovanje med projektanti, gradbeniki in vzdrževalci objektov ter naprav, pri čemer je treba predvsem okrepiti gasilsko službo. Pri novogradnjah in adaptacijah je treba upoštevati načela sodobne zaščite pred požari, z uporabo avtomatike za signalizacijo in gašenje, kar se je že marsikje dobro obrestovalo.

3. Vprašanju skladiščenja lahko vnetljivih snovi je treba posvetiti vso pozornost, kar velja ne samo za neprimerno skladiščenje maziv v objektih Štore II, temveč tudi za neprimerno lokacijo in zmožljivost obstoječega skladišča za gorivo in mazivo ob Voglajni in skladišču potrošnega materiala.

4. Dela z napravami za rezanje in varjenje naj opravljajo samo za to usposobljene osebe. Uvesti je treba strokovni nadzor oziroma preglede omenjenih naprav, kar velja še prav posebno za rezalne in varilne naprave v obratih. Za varilce — rezalce se naj uvede vsakoletni preizkus znanja. Delavce in vodje skupin pa je treba v primeru neizpolnjevanja varnostnih predpisov klicati na odgovornost. Zadolžiti vodje varilnih skupin, da pred vsakim delom izven za to določenih prostorov poskrbijo za požarno varnost.

V ta namen uvesti pisanje dovolilnic za dela na območjih, kjer obstaja nevarnost za nastanek požara.

5. Organizacijo vzdrževanja plinskih instalacij in samovzdrževanje je treba izboljšati, kajti dosedanje stanje ni v redu.

6. Čimprej urediti odlaganje odpadkov, predvsem odpadnih maziv in goriv.

7. Vodstva TOZD, obratov in delavnic naj skrbijo za redno čiščenje prostorov, za odlaganje odpadkov v za to določene posode, za ustrezen način pretakanja in uporabe vnetljivih tekočin. V samem obratu je lahko le minimalna količina tekočih goriv in maziv — praviloma za enodnevno uporabo tekočin iz prve nevarnostne skupine ter po 1. sod vnetljivih tekočin druge in tretje nevarnostne skupine.

8. Vodstva vseh TOZD naj prek službe varstva pri delu in izobraževalnega centra poskrbijo, da bodo vsi zaposleni poznali nevarnosti za požar, eksplozijo in druge nesreče v svojem delovnem okolju, da bodo znali v primeru nesreče tudi pravočasno in pravilno ukrepati, predvsem pa rokovati z gasilnimi napravami. Praviloma bi moral vsak zaposleni delavec enkrat letno opraviti test o znanju iz požarne varnosti.

9. Izpopolnjevanje tehnične in zaščitne opreme za gašenje požarov in reševanje ponesrečenih oseb naj bo stalno prisotno. Programe za nabavo opreme naj za vsako leto pripravijo strokovne službe, skupno s tehnično komisijo za varstvo pred požarom v sodelovanju s službo varstva pri delu.

10. Vse samoupravne in družbenopolitične organizacije v delovni organizaciji bi morale vsaj enkrat letno na svojih sejah obravnavati problematiko požarne varstva.

PROMETNA VARNOST

O stanju in problematiki cestnega in železniškega prometa s stališča varnosti uporabe naprav je delavski svet seznanil vodja transportnega obrata, tovariš Martin Korže. Ob tem je posebej izpostavil iztrošenost nekaterih vozil ter tirnih naprav in opozoril na stroge predpise v zvezi z uporabo transportnih sredstev. Poglejmo sprejeti predlog potrebnih ukrepov:

1. Urediti vozno pot za interni cestni promet, ki bo povezovala Štore I—Štore II ob Voglajni.

2. Urediti garažne prostore in prostore za vzdrževanje vozil.

3. Urediti sanitarne in garderobne prostore za zaposlene v cestnem prometu.

4. Izdelati pravilnik za nagrajevanje delavcev na cestnem prometu.

5. Izdelati navodilo o notranji kontroli prometa z motornimi vozili.

6. Urediti primerna parkirišča za osebna vozila.

7. Urediti parkirišča in določiti vhodno in izhodno vratarnico za tovorna vozila ter uvesti priprodajno službo.

8. Uvesti dnevni pregled cestnih vozil pred odhodom na vožnjo.

9. Poostriiti kontrolo nad delom šoferjev s cestnimi vozili.

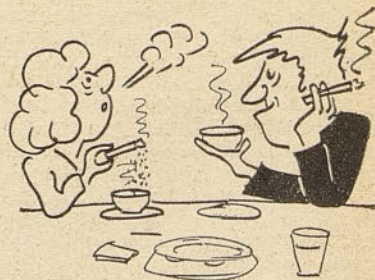
10. Za varno delo transportnih

delavcev in posluževalcev žerjavov je potrebno z njimi opraviti vsako leto obdobjno poučevanje in preverjanje znanja iz predpisov o osnovah varnosti pri delu in osnovnih prometnih predpisov (železniških in cestnih).

11. Nakladalna in razkladalna mesta urediti tako, da ne bo ogrožena varnost delavcev pri nakladanju in razkladanju.

12. Urediti sedanja neprimerna skladišča.

13. Postopoma odpraviti ročno razkladanje in nakladanje vagonov in kamionov in preiti na uporabo nakladalno-razkladalnih pripomočkov. Zdravko Ivačič

Sem slišala, da bodo tistim, ki stresajo pepel v skodelice, razen podražitve, kavo servirali v pepelnikih.

Delo samoupravnih organov

DELA SVET TOZD 114. PANOG

Na svoji 6. redni seji dne 30. marca 1977 je sprejel naslednje sklepe:

1. Po evidenci oddelka za informativno in samoupravno dejavnost je ugotovljeno, da je v TOZD 114. panoge razpravljalo o samoupravnem sporazumu za združevanje sredstev v letih 1976—1980 za pokrivanje dela stroškov infrastrukture ŽTP Ljubljana le 46,5 %. Delavski svet zadoži tov. Božička, da skupno z obratovodji ugotovi dejansko razpravo na samoupravnih delovnih skupinah o tem sporazumu.

Obratovodstva nimajo pregleda nad zahtevami po razpravah, ker ne prejemajo gradiva, zato DS sklene, da se v bodoče dostavlja gradivo za obravnavo na samoupravnih delovnih skupinah tudi obratovodjem.

2. Delavski svet zahteva od ostalih TOZD in služb analizo stroškov, ki bremenijo sredstva TOZD 114. panoge za leto 1976.

Ravno tako zahteva, da naj podatke o obremenitvah sredstev med TOZD in službami prikazuje mesečno kazalniki uspešnosti poslovanja.

Komisija za gospodarjenje in varstvo pri delu bo na osnovi poslanih poročil TOZD in služb za leto 1976 pripravila analizo stroškov in jo posredovala delavskemu svetu. Obravnavane podatke bo pripravljala mesečno, v kolikor bodo na razpolago.

3. Delavski svet zahteva čimprejšnjo sestavo samoupravnega sporazuma o vlaganju sredstev v izgradnjo tovarne traktorjev. TOZD 114. panoge je v letu 1976 posodila Tovarni traktorjev 1,3 milij. din, vendar samoupravni sporazum ni bil narejen, ker še ni bilo izvršeno konstituiranje tovarne.

4. Zaloga gredic za valjarno II se je znižala pod kritično mejo, ker ne prihajajo v predvidenih rokih dogovorjene količine.

— Zaradi pomanjkanja vložka valjarna II ni obratovala dne 19. in 21. marca. Dne 21. marca je bil izvršen preventivni remont, ki je bil planiran za 22. marca.

— Dosežena je nižja proizvodnja od zastavljene po dinamičnem planu.

— Valjalo se je majhne količine po posameznih dimenzijah, kar povečuje stroške proizvodnje.

— Še nadalje je ogrožena kontinuiteta obratovanja valjarne II in s tem zmanjševanje možnosti doseganja količinske proizvodnje po gospodarskem načrtu za leto 1977.

5. Delavski svet zahteva, da se za vse neizdobljene količine gredic, ki jim je po pogodbah že iztekel rok dobave, zaračunajo penali.

6. Delavski svet opozarja, da naenkrat ne bi smela prispeti prevelika količina gredic, ker vsaka povečana dobava povzroči težave z razkladanjem, visoke stojnine, motnje v proizvodnji ter visoko vezanje obratnih sredstev.

7. Ravno tako DS meni, da ni mogoče povečanje proizvodnje v ostalih mesecih na račun izostan-

ka zaradi pomanjkanja gredic z ozirom na visok plan po gospodarskem načrtu.

8. Delavski svet zahteva polno odgovornost vseh zaposlenih pri izvrševanju nalog po gospodarskem načrtu. Obrate zavezuje planirana količina, komercialni sektor pa zagotovitve kapacitetam primeren asortiman in re-produkcijskega materiala.

9. Delavski svet zahteva, da se vsi obrati v TOZD intenzivno vključijo v delo komisije, ki jo je imenoval ekonomsko gospodarski odbor in bo ugotavljala, katere vrste materialov, ki so na zalogi, je še možno uporabiti ali prodati, ter vrste materialov, ki jih je potrebno zaradi neuporabnosti, tehnične zastarelosti in ostalih razlogov razhodovati. Delavski svet meni, da je na zalogi obdržati le izdelke, ki bodo potrebni obratom v doglednem času. Spisek materialov za razhodovanje je posredoval delavskemu svetu TOZD skupaj z obrazložitvijo o vzrokih naročila in odpisa.

10. Člani so bili seznanjeni z doseganjem količinske proizvodnje v I. trimesečju.

	Dinamični plan	Dosežena proizvod.	%
El. plavž	9.900	9.934,0	100,3
SM jeklarna	6.520	7.680,1	117,8
El. jeklarna	15.630	17.077,0	109,2
Valjarna I	6.960	7.266,5	104,3
Valjarna II	24.500	23.391,2	95,4
Jeklovlek	1.400	1.441	102,9

Od dinamičnega plana odstopa valjarna II zaradi že znanih težav pomanjkanja gredic.

12. Do naslednje seje delavskega sveta morajo biti pripravljeni akcijski programi obratov 114. panoge. Programi morajo težiti k izboljšanju rezultatov s spremembo oziroma izboljšavo kvalitete proizvodov, zmanjšanju proizvodnih stroškov in uveljavljanjem inovacijskih predlogov.

13. Delavski svet predlaga, da se od TOZD ViT zahteva akcijski program, ki bo zagotavljal znižanje stroškov vzdrževanja ter kvaliteto, pravočasno in optimalno plansko vzdrževanje s posebnim poudarkom na preventivi.

14. Delavski svet je odobril odpis razlik po izvoznih zaključkih: — Mollificio Bresciano po zaključkih:

374, 379, 371, 385 v skupni vrednosti 10.038.440 Lit ali 209.953,90 din.

— AVTOMONTAŽA po zaključkih:

406, 437 v skupni vrednosti 2.433,15 Lit ali 18.579,90 din.

V zvezi z odpisi razlik zaradi reklamacij izvoznega materiala, delavski svet sprejme sklep, da je treba vsak odpis izvoznih razlik obravnavati sproti ter ugotoviti odgovornost za nastalo reklamacijo.

15. Delavski svet TOZD 114. panoge je potrdil spremembo mikroorganizacije valjarne I in sicer:

— ukine se delovno mesto valjarna IV,

— zmanjšanje zasedbe na delovnem mestu brusilca ingotov,

— združitve delovnih mest delovodje adjuštaže in delovodje priprave vložka.

16. Prisotni so se seznanili s priloženo konkretizacijo sindikalne liste 1977 ter jo tudi potrdili.

17. V odbor za Splošni ljudski odpor so bili predlagani in potrjeni: dipl. ing. Srečko SENCIC, predsednik; ing. Ferdo HALER, namestnik; Emil KRAJNC, član; Franc TRAFELA, član; Bojan BOŽIČEK, član.

V odbor za civilno zaščito pa: dipl. ing. Hinko PLOŠTJNER,

poveljnik; Anton MACKOVSEK, namestnik.

18. Delavski svet je potrdil imenovanje tov. Albina POTOČNIKA vodjo nabave za delegata dogovora o spremembi cen po samoupravnem sporazumu za proizvajalce ferolegur.

19. Delavski svet je potrdil srednjeročni program Jugobanke.

20. Delavski svet je sprejel sklep, da morajo obratne HTV komisije do prihodnje seje Delavskega sveta TOZD pripraviti analize nezgod pri delu za leto 1976. Takšno analizo sta posredovali že komisiji SM jeklarne in Valjarne I.

DELA SVET TOZD MEHANSKE OBDELAVE

Na svoji 10. redni seji dne 30. marca 1977 je sprejel naslednje sklepe:

1. Pregledali so sklepe 8. in 9. seje jih potrdili in se seznanili z njihovo realizacijo.

Ob tem se je DS seznanil, da je komisija za dobro gospodarjenje sestavila akcijski program za saniranje negativnega rezultata TOZD MO in GN 1977, katerega je tolmačil tov. Ivan Kumperger. DS zadožuje vodje SDS, da akcijski program izvajajo in mesečno poročajo o poteku akcij na DS.

2. DS zadožuje kadrovskega sektorja, da oskrbi TOZD Mehanske obdelave z delovno silo, kot je predvidena po planu v gospodarskem načrtu, DS TOZD Livarna pa prosi, da preuči možnost dobave odlitkov na roke, katere priprava TOZD Livarna določa.

3. DS se je seznanil z operativnim planom za april 1977.

4. DS pristopa k Samoupravnemu sporazumu o združitvi v SOZD SZ.

5. DS potrdi dopolnitve druž-

benega dogovora in Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi občinske komunalne skupnosti Celje.

6. Skladno z zakonom o ljudski obrambi in družbeni samozasčiti, je na predlog izvršnega odbora sindikata DS potrdil odbor v naslednji sestavi:

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito: Feliks Černak, predsednik; Franc Legvart, namestnik; Mirko Kolar, član; Vlado Stefančič, član.

Stab za civilno zaščito: Branko Logar, poveljnik; Emil Jager, namestnik.

7. DS je potrdil predlog obratovodstva TOZD Mehanske obdelave, da se žerjavovodjema Francu Antleju in Francu Osetu podeli enkratna nagrada v višini 1.000,00 din.

8. DS je sprejel sklep, da se formira komisija za nagrajevanje žerjavovodij in tudi ostalih režijskih delavcev v sestavi:

A. Sramelj, predsednik; L. Povalej, član; B. Menart, član; Z. Leskovšek, član; V. Gradič, član.

DELA SVET TOZD VZDRŽEVANJE IN TRANSPORT

Na svoji 8. redni seji 16. marca 1977 je sprejel naslednje sklepe:

1. Ugotovil je, da so vsi sklepi 5., 6. in 7. seje realizirani in jih potrdil.

V zvezi z realizacijo teh sklepov je sklenil:

a) DS je ponovno obravnaval problem uskladitve rangirnih odnosov za delavce v TOZD ViT in po temeljiti razpravi sklenil, da vztraja pri svoji prvi odločitvi z dne 10. 9. 1976. Vsled tega zadožuje komisijo za uskladitev rangirnih odnosov, da zahteve DS TOZD ViT ponovno preuči.

b) Seznanil se je s poročilom glede spremembe organizacije delovnih mest v mehanični delavnici, ki ga je podal obratovodja, tov. Ramšak.

c) Sprejel je sklep, da se takoj in resno pristopi k reševanju problematike beneficiranja delovnih mest na notranjem železniškem transportu.

Zadolžen: kadrovskega sektorja.

d) DS je tudi sklenil, da vodstvo TOZD ViT izda ustrezne odločbe vsem članom strokovnih teamov za izdelavo investicijskih programov. Zadolženi naj delavskemu svetu občasno poročajo o izvršenem delu.

2. DS se je seznanil, da so samoupravne delovne skupine v TOZD ViT razpravljale o osnutku Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Slovenske železarnice in imajo nanj naslednji pripombi:

čl. 49 — osvoji se 2. varianta.

čl. 56 — doda se, da tudi vodilni delavci materialno odgovarjajo.

3. DS soglaša s predlagano dopolnitvijo Družbenega dogovora o komunalnih dejavnostih posebnega družbenega pomena in o načinu soodločanja delovnih ljudi in občanov v komunalnih zadevah na območju občine Celje in Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi občinske komunalne skupnosti Celje.

4. DS je sklenil, da pristopimo k Samoupravnemu sporazumu o temeljih plana Jugobanke, sedež Ljubljana, za obdobje 1976—1980. Za podpisnika je DS pooblastil direktorja delovne organizacije.

5. DS se strinja, da se tov. Ivan Kočever premesti na delovno mesto »asistent vzdrževanja cestnih vozil in tehtnic«.

Premestitev se izvede s 1. 3. 1977.

6. DS se je seznanil z informacijo o problematiki oskrbe z re-

(Dalje na 10. strani)

Delo samoupravnih organov

(Nadaljevanje z 9. strani)

zervnimi deli iz vzhodno-evropskih držav.

7. Na predlog sindikata je DS imenoval odbor ljudske obrambe v sestavi: Stane Gajser, predsed-

nik; Franc Ožek, namestnik; Aleksander Krajnc, član; Franc Rozman, član; Franc Starlekar, član.

Za poveljnika štaba civilne zaščite je imenoval Martina Senica, za namestnika pa Branka Ošek.

STANOVANJSKA KOMISIJA

5. redna seja 3. 4. 1977.

1. Komisija je pregledala sklepe prejšnje seje, jih potrdila in se seznanila z realizacijo sklepov. Pri tem je ugotovila:

a) sklep št. 4 s 4. redne seje: Enosobno stanovanje v Štorah 37 (22 m²), iz katerega se bo izselil Dugatović Živko, se dodeli Kores Stanku iz liv. I.

b) sklep št. 5 s 4. redne seje: Ker sklep št. 5 ni bil realiziran, se tovarišu Rkman Dušanu iz je-klarne II dodeli stanovanje, katerega bo izpraznil Lukaček Marko, Pečovje 9.

c) sklep št. 7 s 4. redne seje se spremeni:

Garsonjera v Celju, Ul. 29. novembra (stanovanje št. 24, 25 m²) katero je izpraznil tov. Kramer Peter, se je dodelilo Butinar Darkotu iz OTK.

2. Komisija je obravnavala prošnjo za dodelitev stanovanja tov. Steher Darinke in sklenila, da prošnji ne more ugoditi, ker so potrebe po stanovanjih za delavce ZŠ prevelike. ZŠ je dosedaj reševala stanovanjske probleme zdravstvenih delavcev skupaj z zdravstvenim domom, saj v letih stanuje že 10 njihovih delavcev.

3. Komisija je dodelila trisobno stanovanje velikosti 70,68 m² št. 13/III v Pucovi ul. št. 4, Celje, tov. Černak Feliks.

4. Komisija se strinja, da se v stanovanje, ki ga je od solidarnostnega sklada dobil tov. Bekuš Stanko — trisobno stanovanje v stolpnici Puceva 4 Celje, vseli tov. Marković Rajko iz OSS, tov.

Bekuš pa se vseli v njegovo dvo-in polsobno stanovanje Store 14.

5. Komisija je dovolila zamenjavo stanovanja med Košak Nežo, ki stanuje v dvosobnem stanovanju v velikosti 56 m² Store 138, z tov. Veber Ivanom iz pri-prave vzdrževanja, ki sedaj stanuje v enosobnem stanovanju velikosti 30 m².

Košakova se vseli v stanovanje tov. Vebra, slednji pa se preseli v njeno stanovanje.

6. Komisija tov. Baumkirher Dragotu, ki je prosil za stanovanje izven prioriteta, zaradi velikih potreb po družinskih stanovanjih in sklenila, da se ga bo obravnavalo po prioritetni listi, ki bo izdelana za letošnje leto.

7. Komisija je dodelila stanovanjske prostore v hiši Store 48 tov. Kočar Jožetu iz valjarne I.

8. Podstrešno stanovanje velikosti 40 m², katerega bo izpraznil tov. Bekuš Stanko, Store 12, se dodeli tov. Ferlin Branku iz valjarne I.

9. V zvezi s sklepom odbora za splošne zadeve in družbeni standard je bila stanovanjska komisija zadolžena, da pripravi predlog strokovne komisije za ogled individualne izgradnje. Po mnenju predsednika sindikata tov. Gradišnika takšne predloge pripravijo DPO DO.

Zato je komisija sprejela sklep, da naj DPO pripravijo predlog strokovne komisije in ga v pisni obliki dostavijo v potrditev odbora za splošne zadeve in družbeni standard.

ODBOR ZA SPLOŠNE ZADEVE IN INFORMACIJE

5. redna seja 4. 4. 1977.

1. Odbor je potrdil sklepe 4. redne seje in se seznanil z njihovo realizacijo.

2. V kolikor tov. Franc Sitar do 31. 3. 1977 ni v celoti vrnil posojila za stanovanjsko gradnjo naj pravna služba v skladu z že doslej sprejetimi sklepi odbora takoj vloži tožbo za prisilno izterjatev dolga.

3. Rok za podpis pogodbe o so-finansiranju nakupa stanovanja za tov. Staneta Gorška se podaljša do 15. maja 1977.

4. Odbor zadolžuje sekretarja DO, da čimprej predloži predlog sklada — skupne porabe za leto 1977. O tem vprašanju bo odbor razpravljal na svoji prihodnji seji, predvidoma še ta mesec.

5. Ustrezno pripravljena izhodišča za oblikovanje samouprav. sporazuma o urejanju stanovanjskih vprašanj naj se čimprej objavijo, tako, da bodo vsi člani kolektiva lahko podali nanj svoje pripombe.

V drugi točki je odbor obravnaval predhodno pripravljene kriterije in predlog, da odslej

prosilci, ki jim bo dodeljeno posojilo za stanovanjsko izgradnjo sklepajo pogodbe v banki. V zvezi s tem predlogom se spremeni tudi nekatere točke kriterijev natečaja (obrestna mera, rok za porabo odobrenega posojila in pričetek vračanja posojila).

6. Odbor je sprejel predlagane kriterije za dodelitev posojil za individualno gradnjo in adaptacijo po razpisu za leto 1977. Vodstvo TOZD GKSG je zadolženo, da opravi ustrezno primerjavo s kriteriji banke, nakar se kriteriji objavijo v »Informatorju«.

7. V zvezi s prenosom kreditnih poslov za individualno gradnjo in adaptacijo stanovanj na Ljubljansko banko odbor zadolžuje vodstvo TOZD GKSG, da skuša doseči za naše delavce čimbolj ugoden način izkoriščanja odobrenih posojil.

Na osnovi lanskega letnega sklepa v pogodbi dodelitvi posojil (sklep št. 5 a, prva alineja 1. seje in sklep št. 1 a z 2. seje) je odbor sklenil kot sledi:

8. Odobril je posojilo za individualno gradnjo in adaptacijo

stanovanj naslednjim prosilcem: Arzenšek Stefan — Boža, Ivanšek Stane, Jevšnik Peter, Kramer Jože, Kramer Peter, Kumperger Ivan, Potočnik Albin, Šturbej Alojz — Milena, Vedenik Vida, in sicer v višini, določeni v pogodbi iz leta 1976 za leto 1977.

Referent za stanovanjske zadeve obvesti vse imenovane o možnosti, da posojilo izkoristijo. Rok za podpis pogodb je do 30. aprila 1977.

9. Odbor je odložil sklepanje o vlogah za odobritev telefonskih priključkov iz sredstev ZŠ do sprejema ustreznega pravilnika o urejanju teh vprašanj. Obenem se je seznanil z ugotovitvijo, da verjetno v te namene ne bo na razpolago ustreznih sredstev.

10. Ker letos ni na razpolago sredstev sklada skupne porabe, je odbor zavrnil vse vloge za dodelitev finančnih sredstev iz tega naslova. Vsem prosilcem posreduje ustrezne odgovore sekretar DO.

11. Odbor ugotavlja, da zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, letos niso dani pogoji za podpis samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev OZD za zadovoljevanje potreb občanov v krajevnih skupnostih za leto 1977. Preučili pa bi možnost so-finansiranja konkretnih programov posameznih Krajevnih skupnosti, seveda v okviru finančnih možnosti.

12. Odbor priporoča TOZD Gostinsko komunalno stanovanjsko gospodarstvo, da še nadalje pomaga članom našega kolektiva — graditeljem stanovanjskih hiš — s tem, da jim poizkuša zagotoviti ustrezne količine gradbenega materiala. Prednost pri nakupu imajo člani kolektiva, ki gradijo s kreditom Železarne Štore.

Zaradi nenehnega pritiska za dovolitev gradnje provizoričnih garaž na Lipi in ugotovitve, da le te kvirijo izgled naselja, je odbor sklenil:

13. Vodja TOZD GKSG naj se čimprej poveže s Celjskim razvojnim centrom glede ureditve lokacij za organizirano gradnjo garaž na Lipi.

Odbor je kritično razpravljal o slabi udeležbi članov odbora na sejah. Menil je, da je nevzdržno, da se posamezni člani sej ne udeležujejo, niti se predhodno opravičijo, čeprav so seje vedno med delovnim časom. Odbor meni, da bo neopravičeno odsotne, ki so bili v času seje v službi, potrebno poklicati na odgovornost, saj je v nekaterih primerih možno tako odsotnost opredeliti kot kršitev delovne dolžnosti.

14. Odbor opozarja vse člane, da so seje, ki so sklicane med delovnim časom, obvezne. Morebitno opravičeno zadržanost je potrebno predhodno sporočiti v oddelek za inf. in samoupravno dejavnost.

Na predlog člana odbora, tovariša Franca Bevca, je bilo sklenjeno:

15. Odbor priporoča pristojnim službam, da preučijo možnost uporabe ponujenih prostorov stare osnovne šole v Šentvidu. V vsakem primeru pa je potrebno predlagatelju posredovati ustrezen odgovor. Zadolžen: sekretar DO.

16. Odbor se je seznanil s poročilom referenta za stanovanjske zadeve, da so spodaj imenovani člani kolektiva: Irgolič Fanka, Pišek Ivan, Česnik Jože, Jelenc Franc, Pristovnik Ivan, Kramer Peter, izpraznili družbena stanovanja v pogodbeno določenem roku.

EKONOMSKO GOSPODARSKI ODBOR

Na svoji 10. redni seji 21. aprila 1977 je sprejel naslednje sklepe:

1. Odbor je pregledal sklepe 9. seje, se seznanil z njihovo realizacijo in jih potrdil.

Nerealizirana sta sklepa št. 2 in 5, ki sta dolgoročnejšega značaja. Poročilo v zvezi s sklepom št. 12 pa se naj pripravi do naslednje seje.

2. Odbor se je seznanil s poročili o problematiki oskrbe z gradicami. Odbor meni, da se tako stanje ne bi smelo več ponoviti, posebej počasnost, ki je bila pri reševanju te problematike prisotna. Izreče se kritika železarnaravne Ravne in Jesenice zaradi odnosov do Železarne Štore.

Odbor zahteva analizo — poročilo o stanju medsebojnih odnosov posameznih partnerjev v ZP SZ.

3. Na osnovi poročila vodstva TOZD MO se je odbor seznanil z vzroki nedoseganja operativnih planov v MO in po razpravi sklenil:

a) Pri nabavi vseh vrst strojev je potrebno planirati tudi nabavo ustreznih rezervnih delov in usposobitev ustreznih kadrov, ki bodo ravnali s temi stroji in jih vzdrževali.

V zvezi s tem naj se izdela ustrezen organizacijski predpis.

b) Predstavniki MO in ViT naj izdelajo seznam rezervnih delov za problematične stroje. Glede vzdrževanja pa odbor meni, da je potrebno, v kolikor vzdrževalna

služba ne odstrani napake v dveh dneh, poklicati zunanje sodelavce.

c) Če bodo v TOZD ViT pokazali interes, da je treba poslati ljudi na prakso, se naj tudi to uredi.

d) TOZD MO in TOZD livarn naj preučita problematiko nedoseganja planov pri obdelani liti in do naslednje seje pripravita analizo, ki jo naj posredujeta ekonomsko-gospodarskemu odboru.

4. Operativni plan za april je odbor sprejel s pripombo, da se v bodoče plani dopolnijo s pisnim pojasnilom, ker je sam tabelarični del preveč suhoparen, da bi člani lahko dobili sliko o posameznih tozidih oz. obratih.

Ker je opaziti porast stroškov, odbor meni, da se moramo vsi polno angažirati za omejitve letih. Prav tako je potrebno izkoristiti naraščajočo konjunkturo v največji možni meri.

5. Odbor je sprejel poročilo v izvršitvi letnega in operativnega plana za februar 1977.

6. Odbor se je seznanil s poročilom komercialnega sektorja za februar in za leto 1976 in ob tem sklenil:

a) Odbor zadolžuje pristojne, da poskušajo vplivati na ureditev cen naše panoge, ker smatra, da je rast cen naše panoge zelo zmerana in nižja od rasti ostalih panog.

(Dalje na 11. strani)

Delo samoupravnih organov

(Nadaljevanje z 10. strani)

b) Odbor smatra, da so carinske dajatve za polizdelke previoke in niso v skladu z dajatvami za druge artikole.

c) Stimulacija za izvoz v SSSR ni prisotna zaradi neugodnega kurza za \$ in ni stimulacije.

d) Vodstvo DO, komercialni sektor in tozdi naj skušajo tekoče spremljati in reševati omenjene probleme preko ZP SZ.

7. Odbor je potrdil sklepe 6. seje komisije za racionalizacije. Zapisnik sklepov je sestavni del pregleda teh sklepov.

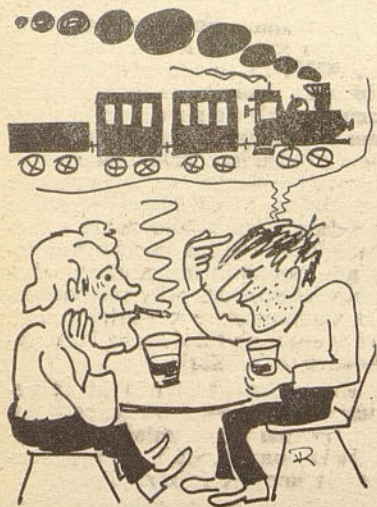
8. Odbor je naknadno odobril naslednja službena potovanja: skupini sodelavcev v Italijo; Dušanu Burniku, dipl. ing., Niku Zakonjšku, dipl. ing. in Konradu Zupaniču v CSSR; Srečku Senčiču, dipl. ing. in Ferdinandu Halerju, ing. na Švedsko; Štefanu Gerkešu in Ivanu Čretniku v DDR; Milku Starcu, dipl. ing., Cirilu Gorišku, dipl. ing., Juriju Šumeju, ing., Ljubu Kresniku, dipl. ing. in Konradu Zupaniču v Ita-

lijo; Mirku Doberšku, dipl. ing. v Bolgarijo.

9. Odbor je za potovanje ing. Zakonjška in dr. Sicherla v Avstrijo k firmi Combusta odobril dodatno še 2 dnevni na osebo. Omenjena v potnem poročilu navajata, da je bil prvotni čas glede na obsežen program preizkusov z gorilniki preskopo odmerjen.

10. Odbor je bil seznanjen, da so posredovali poročila o službenem potovanju: Boris Sicherl, dr. in Niko Zakonjšek, dipl. ing. na Dunaj; Ciril Gorišek, dipl. ing. in Marjan Belej, dipl. econ. v ZRN; Franc Selčan v Italijo; Boris Sicherl, dr., Viktor Logar, dipl. ing. in Niko Zakonjšek, dipl. ing. v tovarno industrijske opreme »Stroj« Radlje ob Dravi; Marjan Belej, dipl. econ., Vlado Magdič, v Budimpešto; Boris Marolt, dipl. ing. in Viktor Logar, dipl. ing. v Avstrijo; Dušan Burnik, dipl. ing. in Marjan Belej, dipl. econ. v SSSR.

Malo za šalo, malo za res

Predlagal bom, da bi ozkotirno železnico preusmerili za prevoz potnikov Štore I v Štore II. Mogoče bo pa rentabilna.

Kdo bi to zmogel? Sem delegat in imam seje, posvetovanja, sestanke, simpozije ter celo redno delo v tovarni.

Ali veš, da sem danes sanjal o urejeni zdravstveni službi v Štore I?

Razmišljam in razmišljam o deljenem delovnem času pa mi ne pade nič pametnega v glavo.

Proizvodnja slovenskih železarn

(Nadaljevanje s 5. strani)

Linearno načrtovanje še poslabša sliko, ker je letno načrtovana proizvodnja brez ozira na uvažanje novega obrata in operativno načrtovanje, enakomerno razdeljena na 12 mesecev. Res je pa tudi, da so težave v novem obratu večje, kot so bile načrtovane. Poleg uvajanja novih naprav in tehnologije pri zahtevnejših kvalitetah, manjka vložek. Železarna Smederevo ne drži pogodbenih obveznosti, zagotovitev vložka iz uvoza je pa vezana na oskrbo deviz in soglasij.

Pregled načrtovane količine prodaje za prvo četrtletje kaže, da je bilo realizirano celo več kot načrtovana prodaja proizvodov vroče predelave v vseh treh železarnah. Manjše količine so dosežene samo pri srednji in tanki pločevini ter toplo valjanih trakovih na Jesenicah. V vseh treh železarnah so prodali manj proizvodov jeklovlekov, kot je predvideval načrt. Tudi pri vlečeni žici je bil zbirni načrt dosežen le 95 %.

Večji zaostanki so pri proizvodnih finalizacijah. Zaradi pomanjkanja naročil je prodaja vzmeti dosežena 78 %.

Žični izdelki zaostajajo 7 %, stroji in strojni deli 19 %. Konfencionirani izdelki 15 %. Pnevmatični stroji in orodje 12 %. Prodaja rezilnega orodja je dosežena samo z 72 % načrta. Večja prodaja v osnovni predelavi ne more nadomestiti zaostanka v prodaji višje stopnje in večje vrednosti proizvodov. Zaradi tega prividno ugodni količinski rezultati blagovne proizvodnje zgube na vrednosti pri povprečno doseženi ceni in rezultatu dosežene eksterne realizacije.

Predelovalci žice so iz meseca v mesec stopnjevali proizvodnjo in v marcu presegli mesečni načrt za 6 %. Samo v Žični so zaostali 1 % za mesečnim planom, v Plamenu so načrt presegli za 14 %, v Verigi za 4 % in v Tovilu za 32 %. Zbirna proizvodnja prvega četrtletja je 4 % nižja, kot je bila dosežena v istem obdobju lani in za letošnjim zbirnim načrtom znaša zaostanek 7 %.

Skupno je bil za Slovenske železarne izvršen mesečni linearni načrt blagovne proizvodnje v

mesecu marcu 99 %, zbirni načrt prvega četrtletja pa 95 %. Zadovoljivo je tudi to, da je odpreda proizvedene robe po prvih treh mesecih celo nekaj večja, kot je bila proizvedena količina. Pri nekaterih proizvodih so še težave, drugih bi se dalo prodati več, kot zmoro proizvodnja.

Podatki o doseženi eksterne realizaciji v mesecu marcu so izjemno različni za posamezne delovne organizacije. V Železarni Štore so dosegli samo 73 % načrtovane vrednosti, v Železarni Jesenice 90 %, v Železarni Ravne pa 101 %. Marčeva prodaja v Plamenu je bila 150 % načrtovane vrednosti in v Tovilu 169 %, kar je obema utrdilo tudi celotno dosežene vrednosti prodaje za prvo četrtletje. Pozitiven rezultat v mesecu marcu so dosegli tudi v Žični, kumulativno pa zaostajajo 2 %.

Vrednost prodaje za sestavljeno organizacijo SZ v marcu je bila 91 % načrta, zbirno izvrševanje je 87 %, nasproti doseženi realizaciji v prvih treh mesecih lanskega leta je pa letošnja vrednost 8 % višja.

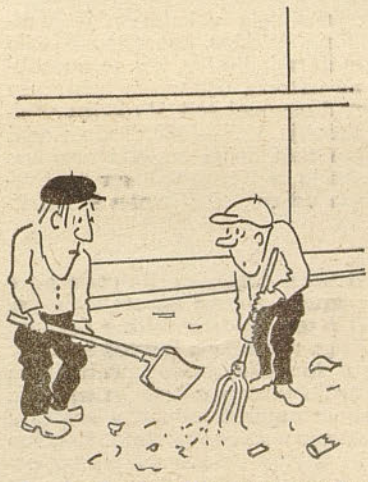
Vse delovne organizacije so dosegle višjo vrednost eksterne realizacije kot v prvem četrtletju lani. Pri železarnah je vrednost prodaje 8 % višja, pri predelovalcih pa 10 %.

Vrednost izvoza je bila v prvem trimesečju letos 7 % nižja od dosežene v prvem četrtletju lani in daleč za načrtovano vrednostjo izvoza za letos.

Pregled vseh podatkov kaže, da se stanje izboljšuje in so količinski podatki boljši, kot je bilo doseženo mesečno povprečje v letu 1976. Stanje naročil zagotavlja zasedenost proizvodnih zmogljivosti predvsem za osnovne proizvode železarn, izboljšuje se pa tudi stanje naročil za proizvodnje višje stopnje predelave. Razveseljivo je tudi to, da proizvodnja postopno raste, in so dobri izgledi, da bi lahko dosegli v gospodarskem načrtu predvidene količine za letošnje leto.

Zaposlovanje se je napram povprečni zaposlitvi v lanskem letu zvišalo za 2 %. Ker se je količina proizvodnje in predvsem vrednost proizvodnje napram povprečnim dosežkom v letu 1976 dvignila za več kot 2 %, se je izboljšala tudi proizvodnost na zaposlenega. Osnovne surovine so za načrtovano proizvodnjo zagotovljene. Krizo z dobavami tekočega plina smo prebrodili brez posledic in upajmo, da bo enako tudi s sedanjo krizo v oskrbi z mazutom. Pravijo, da je pomanjkanje mazuta bolj posledica pritiska na cene, kot zaradi premajhnih razpoložljivih količin.

Vprašanje proizvodnih stroškov je v zvezi z rastjo cen ob koncu lanskega leta in v prvem četrtletju letos ključno vprašanje poslovne uspešnosti. Rezultate bodo pokazale analize poslovanja prvega četrtletja. Gotovo je, da bodo za dosego ciljev, postavljenih z gospodarskim načrtom za letošnje leto potrebni izredni napor in da bo potrebno vložiti veliko truda, da bi izboljšali tudi vrednostno strukturo prodaje, kar bi izboljšalo izgleda za uspešno poslovanje.

Ja, ja Anzi, odkar nas upokojencev ni več v tovarni, ni več prave čistote, zato bodo pa tudi nekaj prihranili.

iz krajevnne skupnosti ŠTORE

Nekaj očitkom podobnih vprašanj članov kolektiva, zakaj niso informacije o delu in problematiki v krajevni skupnosti redno objavljane, obvezujejo, da pojasnimo vzroke. Občasnost informacij je pogojena predvsem s pre zaposlenostjo tistih, ki zasledujejo dogajanja in jih oblikujejo za objavo v našem glasilu. Nikakor ne gre za pomanjkanje informacij, ker ni aktivnosti ali celo problematike. Nasprotno. V krajevni skupnosti Štore je zelo živahno. Za nazaj se opravičujemo, v bodoče pa bomo o krajevni skupnosti redno poročali.

V Kmpolah je bila že na zboru občanov pred referendumom za II. samoprispevek nakazana celotna komunalna problematika, v kateri izstopa neurejenost cest v tem kraju in povezanosti preko mostu na Opoki. Na osnovi sprejetih zaključkov je bil 16. II. letos sestanek delegacije krajevnne skupnosti in pododbora SZDL, namenjen v celoti obravnavanju nakazanih problemov. Po analizi stanja, potreb in možnosti je bil izvoljen iniciativni odbor za vodenje akcije ureditve občinskega odseka ceste od Ocvirka do Kmpol in krajevnega odseka od Kmpol do Opoke. Na sestanku je bil sprejet kratkoročni akcijski program. Razen tega je bilo dogovorjeno, kako se bo odbor povezal s komunalno komisijo pri krajevni skupnosti Štore in Občinsko komunalno skupnostjo.

Dne 23. marca 1977 leta je bilo v Celju drugo zasedanje skupščine Občinske komunalne skupnosti, na kateri je bil med drugim sprejet srednjeročni program modernizacije in vzdrževanja lokalnih cest v občini Celje za obdobje 1976—1981 in program dela komunalne skupnosti za leto 1977.

V okviru sprejetih načrtov bo v krajevni skupnosti Štore razširjena in urejena cesta, ki pelje čez Lipo (Godec—Šamotarna) in zgrajen most na Opoki. Podaljšan bo asfaltni trak proti Svetini, pod določenimi pogoji pa bo asfaltirana tudi cesta v Kmpolah.

V naši krajevni skupnosti se načrtuje lokalna mladinska delovna akcija. Gotovo ne bo nihče presenečen, če zapišemo, da bo ta akcija v Kmpolah.

Dne 10. marca je bil v Kmpolah ogled cestne trase. Opravili so ga člani iniciativnega odbora ter predstavniki občinske komunalne skupnosti, občinske konference ZMS Celje, SZDL Štore in krajevnne skupnosti Štore. Priprave na akcijo, ki se bo pričela predvidoma 4. junija in bo trajala približno 3 tedne, so v teku. Mladincem se bomo organizirano pridružili tudi krajanje.

Dne 11. marca 1977 je bila razširjena seja Sveta krajevnne skupnosti Štore, na kateri so potrdili obračun finančnega poslovanja v preteklem letu, obravnavali in sprejeli program dela za letošnje leto in razpravljali o samoupravnem razvoju ter družbeno-ekonomskem položaju krajevnne skupnosti.

12. seja izvršnega odbora krajevnne konference SZDL Štore je bila namenjena obravnavi mladinske problematike v kraju, celodnevne osnovne šole v Štorah in planirane delovne akcije.

Poročali smo že, da je za 8 oddelkov nižje stopnje osnovne šole v Štorah organizirana in vpeljana celodnevna šola.

Ravnateljstvo šole in koordinacijski odbor pri krajevni konferenci SZDL si prizadevata, skupaj z drugimi krajevnimi dejavniki, da bi se dosegli pogoji za nadaljnje postopke prehajanja na novo obliko šolanja tudi v višjih razredih.

Doslej je bil izdelan podroben program dela, v katerem je predvideno, da bi v letošnjem letu prešli na celodnevno osnovno šolo 3 oddelki 5. razreda. Pogoji zato je zgraditev jedilnice, ker se uporablja v ta namen začasno hodnik, ki ne ustreza osnovnim zahtevam niti za sedanje število otrok v celodnevni osnovni šoli. V okviru srednjeročnega programa — to zajema obdobje 1978—1980, bodo prešli na novo obliko dela v šoli predvidoma tudi drugi oddelki osnovne šole Štore in podružnične šole na Teharju, v Kmpolah ter na Svetini. Izvedba pogojev je v celoti odvisna od razpoložljivosti s finančnimi sredstvi.

Med aktualne teme razgovorov v delovni organizaciji spada prav gotovo tudi napredovanje priprav za gradnjo nove zdravstvene postaje. Kako daleč smo s pripravami? V tem času še vedno čakamo razgrnitev ureditvenega načrta Lipe, ki ga pripravlja Razvojni center Celja. Po določitvi in potrditvi mikro lokacije bodo pridobljena ustrezna dovoljenja. Medtem pa se ureja odkup načrta in njegova delna sprememba. Gradbeni odbor se je namreč odločil v soglasju z železarno in s krajevno skupnostjo za zdravstveno postajo, kakršno gradijo v Vojniku. Zaradi specifičnih zahtev železarne, pa bo notranja ureditev morala biti delno dopolnjena. Vsekakor bomo do konca letošnjega leta izvedli nujne priprave, v naslednjem letu pa takoj na začetku pričeli z izgradnjo objekta zdravstvene postaje.

BESEDA MLADIH

VOLILNA KONFERENCA ZSMS ŽELEZARNE

Konferenca je zajela delo predsedstva in komisij pri predsedstvu ZSMS v obdobju od oktobra 1976 do aprila 1977. Potekala je v vzdušju močnih stabilizacijskih prizadevanj, saj so bili prisotni le delegati in gosti iz same železarne in je v grobem nakazala smernice našega dela v prihodnje.

Iz vsega obravnavanega je bilo razvidno, da se mladi zavedajo dejstva, da je potrebno doseči v čim večji meri vključevanje v družbeno-ekonomske tokove v sami železarni, kakor na občinski ravni in seveda v združenem podjetju Slovenske železarne. Razen tega je treba zviševati število aktivistov, prebuditi mlade komuniste in urediti organizacijske zadeve, predvsem pa začeti delati po komisijah.

Analiza dela predsedstva je pokazala delovanje v obdobju šestih mesecev. Predsedstvo koordinacijske konference ZSM je trenutno sestavljeno iz naslednjih profilov po izobrazbi: 1 mladinec z VSS, 3 s SSS, 1 je visokokvalificiran, 4 kvalificirani, 1 PK in eden NK. V predsedstvu jih je torej 11, od tega 3 mladinke; starostno povprečje pa je 23 let.

V šestih mesecih so imeli 10 rednih in 1 izredno sejo, na kateri so razpravljali o kandidatih za dvodnevni izobraževalni seminar združenega podjetja na Bledu. Na prvi redni seji so obravnavali seminar na Pohorju, ocenjevali akcije konstituiranja novih osnovnih organizacij ZSM, potem aktivne mladih komunistov, nadalje konkretne programe pri kandidiranju mladih; ustanovitev komisije za družbenoekonomske odnose, finančno poročilo in zapisnik volilne programske konference ZSMS. Na drugi seji so po pregledu sklepov prve redne seje in izredne seje obravnavali osnutek sindikalne liste 1977, potem pravilnik o izobraževanju v delovni organizaciji železarne Štore, pa osnutek skupnega akcijskega programa družbenopolitičnih organizacij v delovni organizaciji in nato prednačrt mladinskih delovnih akcij za leto 1977. Na naslednjih sejah so obravnavali članarino v ZSMS, aktivne mladih komunistov, kadrovskega problematiko, poživitev prijateljskih stikov z mladimi v Tovarni avtomobilov v Mariboru, delo komisij, udeležbo v smučanju na Poljskem, priprave za II. konferenco ZSMS ter konferenco Zveze komunistov. Seveda so pretresali tudi kadrovske spremembe, rokovnike, odgovornost posameznikov in komisij pri izvrševanju postavljenih nalog, uvažanje članarine in način razdeljevanja po osnovnih organizacijah ZSMS, dalje konkretizacijo akcijskega programa in finančni predračun za leto 1977, posebej še rekreacijo pa vlogo ZSMS v splošnem ljudskem odporu in v družbeni samozaščiti. Ni potrebno posebej naglašati, da so pozorno obravnavali mladinske delovne akcije, delegiranje brigadirjev pa mladinski ples, potem sklepe 4. seje delavskega sveta delovne organizacije. Na vrsto je prišlo tudi športno srečanje ob letoš-

njih praznovanjih pa tudi informacija o obisku delegacije iz Tovarne avtomobilov iz Maribora. Razumljivo je, da so podrobno obravnavali o samskih domovih na Lipi in na Teharjah.

Iz naštetega je razvidno, da se je predsedstvo poleg tekočih operativnih nalog intenzivno ukvarjalo z družbenoekonomskimi odnosi, s samoupravno organiziranostjo, izobraževanjem, ljudskim odporom in družbeno samozaščito, z rekreacijo, organiziranostjo mladine, z informativno dejavnostjo in drugimi važnimi nalogami. Na predstojeci seji bodo pregledali materiale za II. koordinacijsko konferenco, ki bo posvečena nalogam mladih pri uresničevanju vsebine zakona o združenem delu. V programu imajo še obdelavo kadrovske politike v ZSMS, tekmovalne dejavnosti mladine, povezavo s krajevno skupnostjo in kulturno dejavnost.

Ena naslednjih sej bo posvečena praznovanju važnih obletnic v tem letu.

Člani komisij so tudi iz vrst predsedstva, in sicer so zadržali: za komisijo za kadrovska vprašanja Očepek Franca, za šport in rekreacijo Ireno Ožek, za komisijo za SLO in družbeno samozaščito Bojana Sedlarja, za komisijo za kulturo Katjo Ivačičevo, za AMK in mlade strokovnjake Zdravka Kondo, za komisijo za družbenoekonomske odnose Dragana Simovića, za AMD je zadolžen predsednik mladinske organizacije livarne, za informacije pa Dušan Krošl. Komisije so že na delu in že kažejo dobre rezultate. Zlasti veliko uspehov je dosegla komisija za družbenoekonomske odnose, prav na področju samoupravne organiziranosti. Že v sami obliki dela se kaže kakovost te komisije.

Na področju športa in rekreacije je celotna aktivnost tesno povezana s komisijo pri sindikalni organizaciji, delajo skupaj in koordinirajo akcije.

Veliko je narejenega na področju kulturnega udejstvovanja, saj delajo v povezavi z občinsko konferenco in še posebej z mladino v krajevni skupnosti. Stekla je tudi že akcija pri uresničevanju samoupravnega sporazuma in zakona o SLO in družbeni samozaščiti. Pri tem delu tesno sodelujejo s štabi za SLO in LO, z referentom za to področje v samem podjetju ter s komisijo na ravni delovne organizacije.

V komisiji za informiranje pa je za objavo materialov v Štorskem železarni in Informatorju zadolžen vsakič drug član komisije.

V tako pomembnem trenutku jugoslovanskega samoupravnega socializma, kot je obdobje priprav na 8. kongres ZK Slovenije, na 10. kongres ZSM Slovenije in na oba jugoslovanska kongresa, se tudi mladi naše delovne organizacije zavedajo, da je treba dokazati s polno aktivnostjo na vseh področjih našega samoupravnega udejstvovanja še več sodelovanja, še več prispevati k izpolnjevanju nalog, ki stojijo pred nami vsemi.

Kemično orožje

Kemično orožje so bojni strupi, strupeni dimi in druge kemične snovi, ki jih uporabljajo za zastrupljanje ljudi, živali, rastlin in materialnih dobrin.

Bojni strupi so kemične snovi organskega ali anorganskega izvora, ki uničujejo in onesposablajo živa bitja, materialne dobrine pa postanejo zaradi njih za krajši ali daljši čas neuporabne.

Bojni strupi in ostala kemična sredstva za uničevanje ljudi in materialnih dobrin niso sredstva moderne dobe, temveč so znane njihove uporabnosti že iz davnih časov.

V začetku so uporabljali v te namene sokove strupenih rastlin, kačji strup, smolo in preproste spojine žvepla, solitra, živega srebra in arzena. Tako so Spartanci v peloponeški vojni (štiristo let pred našim štetjem) z dimom gorčice slame in žvepla prisilili posadke obleganih mest k vdaji. Aleksander Makedonski je pri obleganju mesta Tira (332 let pred našim štetjem) uporabil uspavalne pline. Med kolonizacijo Alžirije je francoski maršal Pellissier ukazal, naj pred vhomom v votlino Nemhijo pri Dahri zažgo snopje trsja in protja in tako zadušijo 1.100 ljudi — celo kabilsko plemo.

Množično so pričeli uporabljati bojne strupe v I. svetovni vojni. Prvi so jih uporabljali Nemci 27. oktobra 1914 pri Neufchatelu, kjer so na nasprotnika izstrelili 3.000 topniških granat, napolnjenih s kihavci. Naslednje leto, 22. aprila 1915 so Nemci množično napadli Francoze na fronti v Belgiji severno od Ypresa. S 180 tonami kloro so pri tem izločili iz boja celo francosko divizijo. Izmed 15.000 zastrupljenih jih je umrlo 5.000.

Leta 1916 sta obe vojskujoči se strani uporabili fosgen in difosgen, medtem ko so Nemci v bližini Ypresa 12. julija 1917 uporabili iperit. Tako so bojni strupi postali bojno sredstvo za množično zastrupljanje in onesposabljanje bojnih enot. Tako se je povečevala uporaba bojnih strupov v letih I. svetovne vojne in kakšne so bile posledice, nam pove spodnja tabela.

Leto uporabe	količina v t
1915	4.170
1916	14.735
1917	37.885
1918	65.600

Skupne izgube
700.000 zastrupljenih
95.000 mrtvih

Uporaba bojnih strupov je bila v I. svetovni vojni zelo učinkovita, saj so znašale izgube zaradi bojnih strupov 5 % vseh izgub. Pri ameriški armadi, ki je prispevala na evropsko bojišče prav tedaj, ko je divjala kemična vojna, pa so dosegle izgube kar 26,8 odstotka.

Po prvi svetovni vojni so se vse države mrzlično pričele opremljati za zaščito pred bojnimi strupi, nekatere pa masovno proizvajati bojne strupe.

V italijansko-abesinski vojni od leta 1936 do leta 1937 so Italijani uporabili tudi iperit proti neza-

varovanim Abesincem (Libijcem) in jim tako povzročili velike izgube. Nemčija, čeprav premagana v I. svetovni vojni, se je temeljito pripravljala za kemično vojno tudi v II. svetovni vojni. Saj so ob koncu vojne našli v raznih skladiščih skoraj 30.000 t tabuna in organizirano letno proizvodnjo za okrog 12.000 t.

V vojni v Vietnamu so oborožene sile ZDA uporabile okrog 90.000 ton bojnih strupov proti prebivalstvu oziroma za uničevanje gozdov in kmetijskih kultur. Bojne strupe, ki so znani iz I. svetovne vojne in neposredno po njej, imenujemo klasične bojne strupe. Po odkritju navedenih skladišč fašistične Nemčije pa je bilo ugotovljeno, da so bili nekatere bojni strupi stokrat bolj strupeni in nevarnejši od klasičnih. To so bili živčni bojni strupi tabun, soman in sarin, zapletene organsko fosforne spojine.

Poleg tega je bil odkrit tudi živčni bojni strup F, ki je 10-krat bolj strupen, kot je sarin.

Se bolj strupeni bojni strupi so danes znani pod imenom živčni bojni strupi V ali VX strupi, ki so okrog 1000-krat bolj strupeni kot klasični bojni strupi.

Med bojnimi strupi, ki so jih uporabljale ZDA v Vietnamu, so bili psihokemični bojni strupi, nekatere nove vrste solzivec ter kemične substance — rastlinskih strupov — herbicidi in defolianti.

Posebna značilnost bojnih strupov je v tem, da ob uporabi zajemajo velika zračna in zemeljska prostranstva ter da prodre v vse objekte, v katere prodre tudi zrak.

Bojni strupi se po lastnostih delijo v različne skupine. Da bi lažje razumeli bistvo učinka bojnih strupov na človeka, jih razvrščamo po toksioloških in taktičnih lastnostih.

Toksiološka delitev: ker je toksičnost (strupenost) ena izmed bistvenih značilnosti bojnih strupov, so strupi razporejeni v skupine po podobnosti učinkov na človeški organizem — telo.

Taktična delitev: po obstojnosti in po času, od začetka njihove uporabe, v katerem obdržijo toksične lastnosti in sposobnosti, poznamo kratkotrajne, dolgotrajne in polobtojne bojne strupe ter strupene dime.

Bojni strupi imajo lahko trenutni ali zapozneli učinek in so lahko smrtonosni, nesmrtonosni s posledicami ali izčrpavajoči.

Kratkotrajni bojni strupi se na kraju uporabe zadržijo le kratek čas, največ do 30 minut. Gozdovi, kotline, kleti, v katere prodrejo, pa njihov učinek — obstojnost nekoliko podaljšajo. Ponavadi so to plinaste ali lahko topljive snovi, ki se pod vplivom sonca, vlage, temperature tal in drugih dejavnikov hitro razkrajajo v manj strupene ali nestrupene snovi.

Dolgotrajni bojni strupi obdržijo strupene lastnosti od nekaj ur do nekaj dni po uporabi. Pozimi se ta čas lahko podaljša tudi na več tednov. Ponavadi so to oljnate, slabo hlapljive tekočine, na katere vlaga le neznatno vpliva.

Polobtojni bojni strupi so po svoji lastnosti med kratkotrajnimi in dolgotrajnimi bojnimi

strupi. Poleti izhlapijo na primer kapljice sarina v nekaj urah, pozimi pa se obdržijo veliko dlje.

Strupeni dimi so skupina bojnih strupov, ki ob uporabi prehajajo iz trdnega stanja v plinasto — in trdne aerosoli.

MEHURJEVCI

Mehurjevci so težko hlapljivi, tekoči in dolgotrajni bojni strupi. Uporabljajo jih kot kapljice, megle in paro. Predstavniki te skupine so iperit, dušični iperit in luizit. **Iperit** je gosta, oljnata tekočina temno rumene do rjave barve ter ima duh po gorčici in česnu.

Dušični iperit je oljnata tekočina svetlo rumene do rdeče-rjave barve, brez vonja.

Luizit je oljnata tekočina temno rjave barve, duh po krvomoni (muškatu). Učinek mehurjevcev je zahrbtn, kajti od zastrupitve pa do prvih znamenj zastrupitve mine nekaj ur. Delujejo na kožo, sluznico, dihalne in prebavne organe.

Čez 4 do 6 ur po zastrupitvi koža najprej pordeči, nato pa se naredijo mehurji, ki pozneje počijo in se ognojijo. Tako nastale rane se težko zacelijo. Spremembe na sluznici so hitrejše, stanje pa je zato seveda težje.

Poglejmo si, kako mehurjevci delujejo na posamezne dele telesa.

KOŽA: Čez nekaj ur zastrupljena koža pordeči, pojavi se srbež, otekline in bolečina. Pri večjih koncentracijah se pojavijo

drobni mehurčki, ki se povečujejo in združijo v večje mehurje. Le-ti nato počijo, nastale rane pa se težko in dolgotrajno celijo.

OČI: Kmalu po zastrupljenju začutimo bolečino, oči nas srbi in pečejo. Zenice se zožijo, oči postanejo občutljive na svetlobo, pozneje se zatečejo, veke pa se vnamejo.

DIHALNI ORGANI: Sluznica nosu, grla in sapnika oteče, iz nosu začne teči sluzast smrkelj, glas je hripav, človek težko diha in suho kašlja.

PREBAVNI ORGANI: splošna slabost in oslabelost, gnus in bruhanje. Kri v izbljvku je znamenje za hudo zastrupitev, ki se ponavadi konča s smrtjo.

Pred mehurjevci se zaščitimo s pripomočki za osebno zaščito, in sicer: zaščitno masko, zaščitnim ogrinjalom (plaščem), zaščitnimi rokavicami in zaščitno obutvijo. O teh zaščitnih sredstvih bomo pisali v eni prihodnjih števil Štorskega železara.

PRVA POMOČ: zastrupljenca moramo čim hitreje nadeti zaščitno masko in opraviti primerno dekontaminacijo — zastrupitve zastrupljenih delov telesa z dekontaminacijskimi sredstvi iz osebne pribora za dekontaminacijo ter zastrupljenca čimprej odvesti na nezastrupljeno območje.

Prihodnjič bomo opisali naslednje bojne strupe: dušljivce, krvne in živčne bojne strupe ter dražljivce.

NA KRIŽIŠČU

Na križišču je dopoldne bolj malo avtomobilov, popoldne pa se število motornih vozil poveča.

Nekatera križišča so zelo velika in zato morajo imeti semaforje. Če ne bi imeli semaforjev, bi lahko bilo veliko nesreč. Križišča imajo tudi zebre, kjer prečkamo cesto.

Rada bi, da bi tudi v Štore imeli kakšno križišče s semaforjem, ker le s takšnimi križišči bi bila naša pot v šolo varnejša.

Andreja Jazbec, 3. razr. OŠ Štore

Pomlajene gledališke vrste

NOVA PREMIERA V NAŠEM AMATERSKEM GLEDALIŠČU »ŽELEZAR«

Naši gledališčniki so nam 16. aprila pripravili letos že tretjo premiero: v režiji Franca Legvarita so uprizorili pravljico igro Pavla Golije SNEGULJČICA. Naj povemo, da je ob tej uprizoritvi razveseljivo dvojje dejstev.

Prvič: Od »starih gledaliških mačkov« sodeluje pri SNEGULJČICI le režiser in tehnično osebje, vsi nastopajoči pa so mladi, novi člani, med katerimi nekateri še veliko obetajo.

Drugič: Razveseljiv je tudi odziv gledalcev. Dvorana kulturnega doma je bila praktično zasedena. Tak obisk smo ob gledaliških uprizoritvah doslej doživljali le ob novoletnih prireditvah.

Že na plakatih smo lahko razbrali, da je dala pobudo za to mladinsko delo osnovna organizacija ZSMS krajevne skupnosti Štore. Vodstvo te organizacije je ves čas pomagalo urejevati tudi organizacijska vprašanja.

Poglejmo še zasedbo nosilnih vlog:

Sneguljčica:	Karmen Krašek
Kraljica:	Mira Podgoršek
Kraljevič:	Jure Podgoršek
Maršal:	Dušan Kragelj
Poveljnik straže:	Mirko Drobne
Frice:	Miro Polanc
Frace:	Ivan Jazbec
Meglica:	Tanja Stritar

Sicer pa v celotni predstavi sodeluje okrog 40 gledališčnikov.

čič-ko

Posamično prvenstvo v kegljanju

V začetku aprila je bilo na kegljišču na Lipi posamično prvenstvo Železarne Štore v kegljanju za moške in ženske. Rezultati so se šteli tudi za ekipne uvrstitve. Tekmovanja se je udeležilo 130 moških in 10 žensk v 9 ekipah. Tekmovali so na 50 lučaje mešano. Najboljših 20 se je uvrstilo v finale, ki so na to nastopili v tekmovalstvu na 200 lučaje mešano ter tako dobili tudi prvaka med posamezniki Železarne Štore v kegljanju za leto 1977.

V glavnem tekmovalstvu so posamezniki dosegli naslednje rezultate (zaradi velikega števila tekmovalcev objavljamo samo prve tri; številka za imenom pomeni število podrtih kegljev v 50 lučaje mešano):

Jeklarna: Filipčič Drago 204, Petkovič Pavel 194, Kozlina Slobodan 185.

Valjarna II: Kolar Marjan 195, Robič Branko 184, Centrih Jože 83.

Mehanična: Lubej Ciril 213, Križnik Bojan 211, Felicijan Miran 192.

MO: Kačičnik Drago 217, Baumgarten Zdenko 194, Kačičnik Alojz 193.

Uslužbenci: Pipinič 219, Markovič Rajko 216, Veber Tine 200.

Livarna: Grubenšek Franc 220, Gračner Ivan 210, Skoberne Franc 203.

Na osnovi rezultatov prvih šest uvrščenih tekmovalcev se izračuna rezultat za ekipno uvrstitev. Ekipa so se razvrstile takole: uslužbenci 1232, valjarna 1195, OKT 1173, tovarna traktorjev 1172, livarna 1151, elektroenergetski 1147, mehanska obdelava 1143, mehanična 1099 in jeklar- na 1092.

Ženske so tekmoval v svoji kategoriji ter dosegle naslednje rezultate: Ivenčnik Zdenka 196, Ivačič Katja 168, Kavka Lidija 167, Žavski Marjana 160, Krajnc Dragica 160, Bohorč Nada 151, Ružman Ljubica 144, Urbajs Fa-

Valjarna I: Kranjc Emil 229, Zorc Franc 223, Bobnič Jože 181.

OTK: Belak Jože 232, Pungrešek Jani 230, Gračner Bojan 192.

Tovarna traktorjev: Herman Milan 215, Pišek Andrej 209, Godunc Vlado 203.

Elektroenergetski: Čagalj Josip 226, Centrih Milan 190, Kranjc Srečko 189.

nika 143, Horvat Anica 138 in Kavčič Darja 96.

V finalu — posamično pa se je srečalo 20 tekmovalcev. Prvak Železarne za 1977 je ČAGALJ Josip s 902 podrtima kegljema. Nadalje so se uvrstili: Kranjc Emil 852, Gračner Ivan 850, Pišek Andrej 850, Pipinič Jože 834, Pungrešek Jani 831, Zorc Franc 824, Lubej Ciril 824, Skoberne Franc 821 in Grubenšek Franc 820.

PO PLANINSKIH POTEH

S KRANJČANI NA NAJVIŠJI VRH POGORJA ATLAS - TOUBKAL

Planinsko društvo Kranj je organiziralo v dneh od 14. do 17. marca tega leta potovanje z letalom v Afriko, na najvišji vrh Visokega Atlasa — Toubkal v Maroku, v severozahodnem delu Afrike. V glavnem se to potovanje sestoji iz gorskih masivov Saharskega in Tell-Atlasa v Alžiru ter Anti, Srednjega in Visokega Atlasa s 4.165 m visokim Toubkalom v Maroku.

Za najem letala je bilo potrebno vsaj 80 prijav, Kranjčani pa toliko prijav niso zmogli, zato so poslali vabila vsem planinskim društvom Slovenije. Tako smo se jim pridružili še trije gorniki iz Štor: Karl Pušnik, Zvone Rojc in podpisani. Na pot smo se odpravili vsak s svojo nalogo in z izdatno podporo našega društva. Karli in Zvone naj bi poslikala

vsak po en barvni film diapozitivov za arhiv društva, jaz pa sem bil zadolžen, da s kamero posnamem kratek film celotnega potovanja in sam vzpon na Toubkal. Vsi trije pa moramo pripraviti predavanje za člane našega planinskega društva »Železar«.

Zbirališče je bilo domenjeno na Brniku ob 5. uri zjutraj. Brezplačno smo parkirali avto in že smo stali z velikimi nahrbtniki v avli letališča. Vsa družina se je zbirala kakšne pol ure. Pred poletom smo imeli opraviti še kup formalnosti s tehtanjem prtljage in drugim, potem je sledil še carinski pregled. Ob 6. uri se je pričel polet, dolg 5 ur. Takoj po startu nam je stewardesa predstavila posadko, obenem pa nas seznanila s tehničnimi podatki aviona. Seveda nam je po-

In memoriam

MLADEN ZELIČ

Nepojmljiva usoda nam je zopet pogoltnila mlado življenje, ugrabila nam je dragocenega tovariša.

Mladen Zelič je bil eden redkih mladih ljudi, ki je izžareval izredno odločnost, vztrajnost in sposobnost, da se je uspešno spoprijel tudi z najtežjimi nalogami. Že v pionirskih vrstah športnikov je pokazal vzdržljivost, ki je vsakega vaditelja navdušila. Predstavljal je pravega mladega športnika s plemenitimi prizadevanji, da se s trdovratnim treningom čimbolj posveti telesnemu in duševnemu razvoju, da se čimbolje uvrsti in s tem ustreže svojim mladostnim stremljenjem, obenem pa zadovolji svoje vaditelje, posebno pa še starše. Tekmovanja, lepi dosežki, vse tisto, kar ozarja mladost, hotenja mladih, prizadevanja po doseganju še boljšega in lepšega, vse to in še mnogo načrtov, ki jih je zaklepalo tudi njegovo srce, pa je bilo pred leti zamegljeno, prečrtano. Mladen je bil med tistimi obetajočimi pionirji in pozneje mladinci, ki so s svojimi nastopi in uspehi v atletiki, smučanju in košarki izredno veliko dosegali. Posebno se je odlikoval v smučanju, kjer se je z vztrajnostjo in odločnostjo prebil v najvišji razred v svoji kategoriji v republiki. Postal je najboljši perspektivni mladinski smučar. Opravil je izpit za smučarskega vaditelja in postal prvi strokovni športni delavec, ki je izšel iz vrst mladih štorskih smučarjev. Poleg obilice dela je našel čas, da se je posvetil še košarki. Tudi tu je s svojo ogromno energijo in znanjem prispeval, da so se štorski mladinci v košarki povzpeli visoko, da pomenijo v Sloveniji zelo veliko.

Življenje ga je v najlepšem razvoju udarilo s težko nesrečo. Toda veliko oviro je premagal z jekleno voljo, ki je lastna mladim, odločnim, pogumnim, kakršen je bil naš Mladen. Šelal se je, se zaposlil, obenem pa naprej študiral. Tedaj pa ... zopet neizprosni zakon življenja, nepričakovno, kruto, nezajezljivo.

In tako smo v razcvetu pomladi, v času oživljanja narave, sredi hrupne vsakdanjosti doživeli kruto izgubo, zapustil nas je še veliko obetajoči, iskren tovariš, ki so ga krasile najlepše lastnosti mladega človeka, kot so skromnost, iskrenost in odločnost. Vsi njegovi vrstniki, prijatelji in znanci ga bodo ohranili v najlepšem spominu kot vzor mladega človeka, športnika, dijaka, študenta in delavca.

sadka zaželela lep in miren polet. Z višine smo si ogledali našega očaka Triglav, potem poleteli nad Ilirsko Bistrico, pa južno od Trsta nad Bologno, Genova, Nico, San Tropezom, od tu pa nad Sredozemsko morje, mimo Malorce proti alžirskemu aerodromu. Med poletom so nam stvarde postregle z obilnim, peštrim obrokom okusne hrane. Domala vsi pa smo za spomin obdržali jedilni pribor. Žal med enournim postankom v Alžiru nismo smeli zapustiti aviona. Vseeno pa smo s pridom uporabili teleobjektive, pa čeprav samo skozi okno. Ko smo se dvignili v višino 9.600 m, nas je pilot povabil v kabino, da smo si lahko ogledali, kako poteka let aviona. Opozoril nas je, da pomaknemo kazalce ur za eno uro nazaj. Skozi okno kabine smo slikali zasnene gore Tell-Atlasa na naši levi strani. Na pilotovo opozorilo smo se pripravili na snemanje, ko bomo leteli pravokotno na

Atals. Medtem smo že preleteli največjo alžirsko lukso Oran. Kmalu smo preleteli alžirsko-marokoško mejo. Preleteli smo mesto Fes, ko nas je pilot opozoril, da je zunaj aviona na višini 9.600 m — 36°C, medtem ko je bilo nad Slovenijo — 56°C. Ob lepem vremenu smo se s kamerami drenjali ob oknu za čim več posnetkov. Suha grla smo lahko poplaskali v avionski kantini. Nekateri so z alkoholnimi napitki premagovali strah pred letenjem. Čas je neverjetno hitro potekal in že smo zopet zagledali morje, tokrat atlantsko obalo, preleteli smo Casablanca, največje mesto v Maroku.

(Dalje prihodnjič)

V PRIMERU POŽARA
IN NEVARNOSTI :
TELEFON 302

KURIRČKOVA POŠTA

Letos je kurirčkova torba odšla na pot že petnajstič. Iz Celja je krenila po tako imenovani »koroški poti« 26. marca ob 10. uri, ko je bila na dvorišču »Starrega piskra« slovesnost v okviru celotne celjske občine. Te slovesnosti so se udeležili tudi pionirji naše šole.

Vsebinski proslav na teh poteh je letos posvečen 35-letnici Zveze pionirjev Jugoslavije, 85. rojstnemu dnevu tovariša Tita in 40. obletnici njegovega vodstva naše

komunistične partije ter 40-letnici ustanovitve KPS na Čebinah.

Privlačnost Kurirčkove pošte je v tem, da ne postane enolična. Kurirčkova pošta je živa, ker se se pionirji srečujejo z živimi pričami našega boja in revolucije. Žal nam je, da se naše svečanosti ob sprejemu Kurirčkove pošte ni mogel udeležiti noben borec, ki bi pionirjem pripovedoval svoje spomine. Kako so pionirji doživeli sprejem Kurirčkove pošte preberite v njihovih spisih.

DRAGI TOVARIS TITO!

Tudi letos pošiljamo na pot naše kurirčke. Želimo, da bi varno, brez nezgod, prinesli v tvoje roke vsa naša sporočila, vse naše srčne želje za tvoj 85. rojstni dan. Dolga bo naša pot, a še zdaleč ne tako dolga, kot je bila tvoja pot in pot tvojih tovarišev — partizanov skozi vojno viхро. Kljub vsemu temu pa naj naše čestitke ne bodo drugačne od tistih prvih, ki so ti jih pred 40 leti izrekli ob tvojem prihodu na čelo partije.

Učenci osnovne šole Štore ti ob 40-letnici prihoda na čelo partije in 85. rojstnem dnevu iskreno čestitamo.

Čestitamo ti v svojem imenu in v imenu vseh delovnih ljudi naših sajastih železarskih Štor. V teh sajah pa sta združena delo in znoj naših mater in očetov, ki delajo v železarni ob plavžu, brnečih strojih in dimu. Njihove roke so žuljave in raskave, saj si z njimi služijo kruh.

Mi, cicibani, pionirji in mladinci pa se pridno učimo, ker vemo, da lahko le na tak način postanemo vredni člani naše družbe,

ki bodo nadaljevali začeto delo ter varovali svobodo, mir in neodvisnost Jugoslavije. Zavedamo se, kaj vse so morali pretrpeti naši očetje, matere in z njimi tudi ti, da so dosegli to, kar uživamo danes mi. Zato bi te očete in matere, ki so v boju za lepšo prihodnost svojih pokolenj dali življenja, po pravici imenovali »očetje in matere domovine«.

Dragi tovariš Tito! Tvoj boj je naš boj. Tega se zavedamo, saj lahko le s skupnimi močmi dosežemo zastavljene cilje, kajti v slogi je moč. To ste dokazali borci med 2. svetovno vojno, ti dragi tovariš Tito, pa si za to živ dokaz.

Prizadevamo si doseči složno življenje, zato se bomo skupno uprli vsakomur, ki bi nam to slogo poskušal razbiti.

Na koncu, dragi tovariš Tito, ti še enkrat najiskrenejše čestitamo in upamo, da si nas s tem pismom spoznal takšne, kakršni smo, sinove in hčere štorovskih železarjev. Naše življenje je lepo, mi pa želimo, da bi bilo še lepše.

Učenci osnovne šole Štore

Sprejeli in oddali smo kurirčkovo pošto

V ponedeljek, 28. 3. 1977, smo sprejeli Kurirčkovo torbo od naših sovrstnikov iz Kompol. Sprejeli smo jo na mostu ob Bojanskem grabnu. Pionirji kurirji naše osnovne šole Štore so Kurirčkovo torbo prinesli v telovadnico in jo predali tovarišu ravnatelju. V telovadnici smo imeli svečan sprejem. Proslave so se udeležili učenci naše šole, predstavniki iz železarne, SZDL, ZK in tovariši učitelji. Učenci nižje stopnje so recitirali pesmice. Pel pa je zbor višje in nižje stopnje. V Kurirčkovi torbi je bil dnevnik, v katerega so se podpisali kurirji

in narisali pot, po kateri so prinesli in odnesli Kurirčkovo torbo. Čeprav je mir in ni vojne, so morali pionirji vseeno paziti na torbico, da bi jim je kdo ne vzel.

Kurirčkova torbica je prenočila na naši šoli. Pionirji višje stopnje so torbico drugi dan odnesli zelo zgodaj in jo predali pionirjem osnovne šole Ljubecna.

Zapisnikar: Zohar Mojca
Vodja skupine: Zohar Mojca
Člani: Košir Natalija, Pirman Marjeta, Trupej Greta in Franci Toplišek

NOSILA SVA KURIRČKOVO TORBO

Pionirji osnovne šole Štore smo bili zadolženi, da varno prinesemo Kurirčkovo torbo v telovadnico.

Ob pol treh popoldan smo pionirji — kurirji odšli na dogovorjena mesta, kjer sta nama kurirja predala torbo, ki sta jo sprejela od učencev iz Kompol. Pot je bila težavna in nevarna, kajti bile so zapreke. Midva sva jo varno prinesla na mesto, kjer sta nas čakala naslednja pionirja. Kljub svobodi naju je bilo strah, saj nama je bila zaupana zelo važna naloga. Ob treh pa so jo

trije kurirčki prinesli v telovadnico in jo predali tovarišu ravnatelju. V telovadnici je bila svečana proslava. Udeležili so se je delavci iz Železarne Štore, predstavnik SZDL Štore in predstavniki ZK Štore, učenci in tovariši učitelji. Žal nama je bilo, da nam ni nekdaj od predstavnikov ZB pripovedoval vsaj o enem dogodku iz NOB.

29. 3. 1977 pa so jo pionirji višje stopnje predali sovrstnikom iz Ljubecne pri opekarni.

Robi Kvir in Elvira Mastnak
OŠ Štore, 4.b razred

POROČILO O IZDAJANJU GLASILA »ŠTORSKI ŽELEZAR« ZA LETO 1976

Skupno je izšlo 12 številkov tovarniškega glasila »Štorski železar« v skupni nakladi 45.600 izvodov ali 3.800 izvodov vsake številke. Vsaka številka je imela 16 strani, kar da skupni obseg celotnega letnika 192 strani. Preko celega leta je pri izdajanju glasila, to je pri urejanju in stalno ali priložnostno s prispevki sodelovalo 222 sodelavcev ali povprečno 19 pri vsaki številki.

Casopis »Štorski železar« se finansira iz skupnih sredstev OZD Železarne Štore ter dotacij in drugih dohodkov nima, ker reklamnih in drugih oglasov ne objavlja. Posamezne objave služb, kakor tudi osebna sporočila članov kolektiva (zahvale in podobno) pa se objavljajo brezplačno.

Stroški so v preteklem letu v odnosu na leto 1975 višji za 9.343 dinarjev. Struktura oziroma pregled stroškov prikazuje naslednja razpredelnica:

Stroški na:	Stroški tiskarne	Avtorski honorarji	
		brutto	Skupaj
Celo leto	202.274	40.502	242.776
Na številko	16.856	3.375	20.231
Izvod	4,44	0,88	5,32
Stran	1.054	210	1.264

Že v preteklem letu je bila za letnik 1975 izdelana kratka vsebinska analiza glasila, iz katere je bilo mogoče sklepati, v kolikšni meri je glasilo vsebinsko sledilo svoji zasnovi. Tudi letnik 1976, lahko rečemo, je po svoji vsebini pester ter je poskušal zajeti vsa področja, ki so pomembna, da bi bil vsak član kolektiva informiran, kot se to zahteva v sedanjem razgibanem delovanju celotnega samoupravnega sistema. Uredniški odbor se zaveda, da z glasilom nismo zajeli vsega tistega, kar bi glede na sodobne zahteve morali zajeti ter da bo potrebno na tem področju še dosti storiti. Predvsem bo treba stremeti za tem, da se glasilo tako vsebinsko kot oblikovno še bolj približa neposrednemu proizvajalcu — samoupravljalcu.

PREGLED PORAZDELITVE PRISPEVKOV V »ŠTORSKEM ŽELEZARJU« PO TEMATSKIH PODROČJIH

Tematsko področje	Število prispevkov 1975		Število prispevkov 1976	
		%		%
— Gospodarska problematika — na nivoju slovenskih železarn	22	5,0	16	3,8
— Gospodarska problematika — na nivoju železarne	12	2,7	26	6,2
— Gospodarska problematika — na nivoju TOZD in obratov	27	6,1	10	2,4
— Delo samoupravnih organov na nivoju železarne			50	11,9
— Delo samoupravnih organov v TOZD	118	26,6	40	9,5
— Samoupravno organiziranje in notranja zakonodaja	10	2,3	20	4,8
— Strokovno tehnični članki	15	3,4	6	1,4
— Inventivna dejavnost	10	2,3	21	5,0
— Družbena samozaščita, civilna zaščita, požarna varnost	—	—	26	6,2
— Prometna varnost	—	—	12	2,9
— Varstvo okolja	6	1,4	5	1,2
— Varstvo pri delu	18	4,1	5	1,2
— Kadrovska socialna problematika	16	3,6	28	6,7
— Dejavnost družbeno politične organizacije	41	9,3	42	10,0
— Kulturna dejavnost in delo društev	22	5,0	21	5,0
— Problematika Krajevne skupnosti	11	2,5	12	2,8
— Rekreativna in šport	61	13,8	43	10,2
— Kadrovske vesti	12	2,7	12	2,8
— Ostala obvestila	36	8,1	25	6,0
SKUPAJ	442	100,0	420	100,0

Pri pregledu vsebinske porazdelitve prispevkov lahko po eni strani, če primerjamo letnik 1975 in 1976 zasledimo v lanskem letniku premik v pozitivnem smislu, predvsem na področju prispevkov, ki obravnavajo družbeno samozaščito, civilno zaščito in požarno varnost, prometno varnost, velik napredek pa je tudi pri informiranju s področja inventivne dejavnosti. Pogrešati pa je predvsem člankov z gospodarskega področja na nivoju TOZD oziroma posameznih obratov. Nadalje je malo prispevkov z ekonomsko oziroma finančno problematiko, tako ostanejo včasih neobjavljena cela področja, o katerih bi sicer morali obveščati vse zaposlene. Tako smo na primer o gospodarskem načrtu za letošnje leto objavili samo besedilo samoupravnega sporazuma brez kakršnihkoli komentarjev oziroma obrazložitve. Ravno tako ni bilo ničesar objavljenega o rezultatih gospodarjenja v letu 1976 ter še nekaterih drugih, ravno tako pomembnih stvarih. O teh problemih je razpravljal tudi že strokovni kolegij, kjer je bilo dogovorjeno, da morajo vodje posameznih TOZD in sektorjev, katerim so izvirni informacij najdostopnejši, več sodelovati pri pisanju v »Štorski železar«.

Nadalje bi bilo potrebno razmisliti o problemu aktualnosti. Še vedno mine več kot 10 dni od oddaje materiala v tiskarno do izida glasila. Mogoče bi kazalo zmanjšati obseg ter izhajati štirinajstdnevno, v tiskarni pa poskusiti doseči skrajšanje časa od predaje materiala do izida.

UREDNIŠKI ODBOR

KADROVSKE VESTI

V mesecu marcu so bile v naši delovni organizaciji združena dela naslednje kadrovske spremembe:

Novi člani naše organizacije združenega dela so:

Žekar Bogdan, strojni inž. iz sektorja za novogradnje; Žunter Drago, NK delavec, Markovič Nevenka, pripravnik ekonomist, Marino Raffaele, NK delavec, Kos Rajmund, KV avtomehanik, Grkovski Trajče, KV steklopihalec, Zaberl Stanislav, KV slikopleskar, Ivanšek Henrik, KV avtomehanik, Jenič Bojan, KV avtomehanik, Mužar Rudolf, NK delavec, Horvat Ana, NS administrator, Brenk Miroslav, PK varilec, Belej Marjan, NK delavec, Krajnc Bojan, NK delavec, Golgranc Jože, KV strugar, Uran Vid, KV avtomehanik, Krajnc Vinko, KV avtomehanik, Ratar Jožef, NK delavec, Pintar Slavko, NK delavec, Gračner Alojz, KV kovač, vsi iz tovarne traktorjev; Koprivc Marjan, NK delavec, Slapšak Marjan, NK delavec, oba iz jeklovleka; Knežević Mile, NK delavec, Šešerko Roman, NK delavec, oba iz livarne I; Svetelšek Roman, KV monter vodovodnih naprav iz mehanične delavnice; Gračnar Viktor, NK delavec, Zakošek Milan, NK delavec, Strašek Anton, NK delavec, Tepež Rudolf, NK delavec, Galamič Ranko, NK delavec, vsi iz valjarne II; Kragel Jože, SS delovodja iz ekonomsko organizacijskega sektorja; Graber Dragutin, NK delavec iz elektroplavža; Korez Karel, KV strugar, iz obdelovalnice litine; Camlah Evica, KV prodajalec iz družbene prehrane in gostinstva; Tomić Milovan, NK delavec iz jeklarne II; Kešić Mirsad, NK delavec, Velić Imzo, NK delavec, oba iz valjarne I; Forić Fikret, NK delavec, Tomić Ostojica, NK delavec, oba iz livarne II; Slapšak Marjan, NK delavec iz jeklovleka; Buzina Božidar, KV avtomehanik iz energetskega obrata; Sever Branišlav, NK delavec, iz transportnega obrata in Kerš Jurij, KV strugar iz mehanske obdelave litine.

Iz JLA so se vrnili:

Vrabec Martin, KV obratni električar, Verhovšek Albin, KV elektromehanik, oba iz elektroobrata; Mužar Rudolf, NK delavec iz tovarne traktorjev; Kristan Roman, KV avtomehanik iz vzdrževanja; Kamenšek Martin, KV kovač, Pavlič Milan, NK delavec, Florjančič Rastislav, KV strojni ključavničar, Arzenšek Franc, KV strojni ključavničar, Hrepernik Stanislav, KV strojni ključavničar, vsi iz mehanične delavnice; Bobek Stefan, PK žerjavovodja iz jeklarne II; Doberšek Drago, KV jedrar iz livarne II; Povalej Jožef, PK avtogeni rezalec iz valjarne II; Simić

Cvjetko, NK delavec iz jeklarne I; Strempfel Ivan, PK strojni kalupar iz livarne I; Cehner Stanislav, KV obratni električar iz merilne službe; Karmuzel Darko, KV strugar iz obdelovalnice valjev in Kerš Jurij, KV strugar iz mehanske obdelave litine.

Samovoljno zapustili delovno organizacijo:

Selhić Hasib, KV strugar, Jager Jože, KV strugar, oba iz obdelovalnice valjev; Drača Danko, KV ključavničar, Lupinski Branko, NK delavec, Glavočević Ante, KV livar, vsi iz livarne II; Daničič Draško, NK delavec, Topolovec Ciril, NK delavec, Zulfaj Đemajl, NK delavec, vsi iz livarne I; Kok Viktor, PK ključavničar iz valjarne II; Polenik Branko, PK rezalec, Seruga Milan, PK rezkalec, oba iz obdelovalnice litine; Kalabić Uzejin iz valjarne I.

Po lastni želji odšli iz naše delovne organizacije:

Metličar Ivan, NK delavec iz elektroplavža in Dečman Darinka, NS uslužbenka iz finančnega sektorja.

Sporazumno s podjetjem je odšel iz delovne organizacije:

Lešek Janez, ekonomist iz ekonomsko organizacijskega sektorja.

V JLA so odšli:

Krobat Martin, strojni kalupar, Krobat Janko, NK delavec, Gobeč Anton, NK delavec, vsi iz livarne I; Jeza Branislav, KV ključavničar, Novak Marjan, KV strugar, Antolič Zvonko, KV rezkalec, Grošek Viljem, KV ključavničar, Kores Robert, KV rezkalec, Kasenburger Roman, KV ključavničar, Čretnik Stanislav, KV strojni ključavničar, Poznič Anton, NK delavec, Pavlič Božidar, KV ključavničar, vsi iz mehanične delavnice; Čokl Miran, KV ključavničar, Romih Zdravko, KV rezkalec, Smodej Franc, KV strugar, iz obdelovalnice litine; Lorger Franc, NK delavec, Bek Anton, KV ključavničar, Antleij Vojko, KV strugar, Mirt Ivan, PK strugar, Lohnar Karel, PK strugar, vsi iz obdelovalnice valjev; Mastnak Stanislav, KV avtomehanik, Krivonog Zlatko, KV ključavničar, oba iz energetskega obrata; Borovšak Zvonko, KV mehanik iz merilne; Zafran Janez, KV valjavec profilov, Valhimič Bernard, KV valjavec profilov; Kovač Drago, KV ključavničar, Malec Viktor, NK delavec, Turnšek Silvo, valjavec profilov, Šafran Dušan, NK delavec, Kubale Avgust, NK delavec, Pajek Miroslav, KV strugar, Koprivc Zvonko, NK delavec, iz valjarne II; Kušar Marjan, KV strojni kalupar, Golež Martin, KV jedrar,

Arzenšek Janko, NK delavec, Vidic Jožef, NK delavec, Marcev Mirko, NK delavec, vsi iz livarne II; Mastnak Stanislav, KV avtomehanik, Bobnič Drago, KV elek. mehanik, Markovič Zvonko; KV elektro mehanik, Korže Vladko, KV obratni električar, Golež Drago, NK delavec, Ledinšek Martin, KV elektro mehanik, Pustivšek Boris, KV obratni električar, Bračun Srečko, KV elektro mehanik, Grabler Alojz, NK delavec, vsi iz elektroobrata; Jashari Jusuf, NK delavec, iz elektroplavža; Turnšek Jernej, varilski tehnik iz transportnega obrata; Gobeč Anton, NK delavec, iz livarne I; Krivonog Zlatko, inž. kemije iz oddelka za kakovost; Skale Alojz, PK žerjavovodja iz jeklarne I; Guzej Milan, NK delavec; Kunstič Karl, NK delavec, iz valjarne I; Dremšak Milan, KV ključavničar iz obrata za vzdrževanje transportnih sredstev; Vengust Marjan, gradbenik tehnik iz sektorja za novogradnje; Bevc Branc, NK delavec iz livarne II.

Na novo življenjsko pot so stopili:

Perpar Franc iz MO valjev; Mlakar Franc, inž. iz biroja za valje; Filej Vencleslav iz valjarne II; Stiplovšek Branko iz livarne II in Vrečar Franc iz jeklovleka.

Vsem želimo obilo družinske sreče!

Naraščaj v družini so dobili:

Bašić Esad iz zeklarne I; Kragelj Ivan iz OTK; Černoša Anton, iz elektroplavža; Korošec Boris iz valjarne II; Ponikvar Igor iz OTK; Tovornik Jože iz valjarne II; Vindiš Anton iz merilne; Hiti Edvard iz SNG; Brkić Safet iz livarne II; Škorc Mirko iz mehanične.

Vsem iskreno čestitamo!

Upokojeni delavci:

Karmuzelj Karel, rojen 5. 9. 1920, stanujoč v Štorah, je bil zaposlen v Železarni Store od leta

1940 pa do 1948, nato je bil začasno upokojen do leta 1954, istega leta se je ponovno zaposlil v energetskega obratu Železarni Store kot posluževalec črpalk. Pred upokojitvijo je delal v mehanični delavnici kot skupinovodja II.

Invalidsko je bil upokojen 6. 3. 1977.

Krč Bogomir, rojen 31. 7. 1920, stanujoč v Sentjurju, je bil zaposlen v Železarni Store od 1. 2. 1947 pa do 14. 10. 1947, nato se je ponovno zaposlil v Železarni Store leta 1950 kot dninski skla-

diščnik v skladišču, pred upokojitvijo je delal kot posluževalec stroja v jeklovleku.

Invalidsko je bil upokojen 4. 3. 1977.

Škornik Jože, rojen 13. 3. 1917, stanujoč Dobrina 46, je bil zaposlen v Cinkarni Celje od 1953. pa do 1960. leta, nato se je zaposlil v Železarni Store in delal v jeklarni vse do upokojitve.

Redno je bil upokojen 31. 3. 1977.

Klajnšek Majda, rojena 18. 5. 1953, stanujoča Store 142, je bila zaposlena v Železarni Store — gostinska enota od leta 1973 pa do upokojitve kot delilka bonov. Invalidsko je bila upokojena 18. 3. 1977.

Želimo jim, da bi še mnogo let uživali zaslužen upokojitev!

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega soproga in skrbnega očeta

IVANA VRHOVŠKA

delavca z elektroplavža, se iskreno zahvaljujem vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti in mu darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se sodelavcem z elektroplavža, mehanične delavnice, elektrodelavnice; članom Gasilskega društva Teharje, članom Zveze borcev NOV, članom sindikalne organizacije, vodstvu Osnovne šole Kompole, sosedom in vsem sovaščanom. Posebej se zahvaljujem tovarišu Povaleju za ganljive besede ob grobu, duhovniku in godbi na pihala Železarni Store.

Zalujoci:
žena s sinovoma
in hčerko
ter ostalo sorodstvo